

İngiliz Başvekili Romaya Hareket Etti

Chamberlain Pariste de Temaslarda Bulundu

Bütün Dünya Bu Tarihi Mülakatın Vereceği Neticeyi Alaka İle Bekliyor

Fırtınadan Sonra

Yazan: Hüseyin Cahid YALÇIN

Birdenbire için bu kadar karışık ve gürültülü bir hal aldığı bilinmeyen siyaset sahası birdenbire değilse de her halde az vakit içinde tekrar sakinleşir gibi oldu. Filhakika, İtalyada Fransız toprakları üzerinde, mevsimsiz ve faydasız bir hurs ve tama dalgası kabarmıştı.

Bundan ne ümit ediliyordu? Az bir şey koparmak için çoktan başyarak pazarlığa kalkmaya bir yol hazırlamak maksadıyla böyle yapılmışsa büyük bir psikoloji hatası irtikâb edilmiş demektir. Çünkü Fransa gibi milli şuuruna kuvvetle sahip, vatanperver bir millete değil her hangi bir Avrupa memleketine karşı olsa bile böyle bir istilâ emeli ilan etmek şiddetli bir aksülâmel davet etmek için کافی idi.

Nasıl ki dahili münazaalarla parçalanır gibi görünen Fransa hissettiği darbenin altında dirildi, yükseldi, başını kaldırdı ve kuru lâkârdılara pabuç bırakmayacağıni fiiliyat ile isbat etti. Müzakereye, pazarlığa girişmek isteyenler seslerini biraz daha yumuşak çıkarmak mecburiyetindedirler. Şimdi artık ortada millî irzetti nefis meselesi peyda olduktan sonra, Fransanın hiçbir pazarlığa boyun eğmesi ihtimali kalmamıştır. Bundan dolayıdır ki İtalyada gönül rızasıyla bir anlaşma teminine temayül varsa böyle tecavüzkâr bir lisan kullanmakla bir psikoloji hatası yapmıştır, diyoruz.

Aynı zamanda, bu İtalyada dahili siyaset bakımından da pek hoş görülecek bir hâdiseye sayılamaz. Çünkü bu kadar parlayıp avaz avaz Nice'i ve Savo'i'yı istedikten, Tunusa ve Cibutiye el uzatır gibi davranırdıktan sonra, hiçbir şey yokmuş gibi rahat rahat oturulmasını İtalyan efkârı umumiyesinin nasıl tefsir ve hazmedeceği merak edilecek bir şeydir. İtalyanın istilâ emelleri peşinde, rahat durmaz bir unsur olarak beynelmil siyasette nazarı dikkati celbetmesi de cihan efkârı umumiyesinde kendisine iyi bir vaziyet temin etmeyeceği aşîkârdır. Bu gibi lüzumsuz taşkınlıklar ve komşu memleketlere tecavüzler sırf söz vadisinde kalsa bile, bir memleketin maddî ve manevî prestijini arttıracak hareketler teşkil edemezler.

İtalyanın bu vaziyetten sıyrılmak için şimdi az çok müşkilât çektiği hiss olunmaktadır. Mühim İtalyan gazetelerinden birinde son görülen yazılar bizde böyle bir intiba tevlihd ediyorlar. Bu gazetenin mütaleasına göre, Cibutiye, Tunusa ve Süveyş taallük eden İtalyan talepleri yalnız Fransayı değil bütün dünyayı alâkadar edecek meseleler imiş.

Bu noktai nazarı mânası, ne olabilir? Bu mâna, uzun düşünceye hacet kalmadan kendisini hissettiriyor. En evvel görülmüyor ki İtalya Fransa ile başbaşa kalmaktan ihtiraz etmektedir. Cibuti, Tunusa ve Süveyş meseleleri yalnız İtalya ile Fransayı alâkadar eder diye kabul olunursa başka devletler işe karışmayacak, Fransa ile İtalya kozlarını kendileri pay edecek. Eğer İtalya Fransa ile başbaşa kalınca istediklerini koparabileceğine emin olsa idi o zaman tabiidir ki başka dev-

Romada Neler Görüşülecek?

İngiliz ve Fransız Başvekillerinin bir arada alınmış resimleri

Londra: 10 (A. A.) — Başvekili Chamberlain, refakatinde Lord Halifax, müşavirler ve hususî kâtibleri olduğu halde hükümet reisleri arasında şahsî temaslara siyasetine devam etmek üzere Roma seyahatinin birinci merhalesi olan Parise hareket etmiştir.

Fransız Gazetelerinin mütaleaları Paris: 10 (A. A.) — Bütün gazeteler, B. Chamberlain'ın Romada Paris ile Roma arasında mutavassatı

gibi hareket etmeyeceği mütaleasını sordetmektedirler. Petit Parisien, diyor ki: "Tavassut meselesi mevzu bahis olamaz. Çünkü tavassut denildi mi bundan her iki tarafın "fedakârlık, da bulunmasını tazammun eder."

Oeuvre gazetesinde bayan Tabouis, yazıyor: "Hitler ile Mussolini, Fransanın (Sonu 3 üncü sayfada)

İspanyada Dahilî Harp Yeniden Alevlendi

Amerikada Cumhuriyetçi İspanya için Konulan Silâh Ambargosunun Kaldırılması cereyanı kuvvetleniyor

General Franco İspanyada harbeden İtalyan gönüllülerini selâmlıyor

Barselon: 10 (A. A.) — Dün öğleden sonra Sierra llena boyunca ve Borjas blancas cenubunda şiddetli muharebeler olmuştur. Artesa de segri mintakası da bütün şiddetli muharebelere sahne olmuştur. Cumhuriyetçiler, Anudane mukavemet etmişlerdir.

Günün sonunda mahsus surette aynı mevzileri ellerinde tutmakta idiler. Frankistlerin Katalonyada girişmiş oldukları taarruzun ikinci haftasının bilâncosu şudur: Borjas blancas ve Artesa de seg (Sonu 3 üncü sayfada)

TAYYARE SUİSTİMALİ Hariciye ve Adliye Vekilleri Mecliste İzahat Verdiler

Ekrem Königin Protokol Memuru Ruhiden Başka Cürüm Şeriki Yok

Ekrem Königin Kız kardeşile Bir Mülakat

Ankara, 10 (A. A.) — C. H. Partisi B. M. Meclisi grupu umumî heyeti bugün 10/1/39 öğleden sonra reis vekili Seyhan Saylavı Hilmi Uran'ın başkanlığında toplandı.

Müstakil mebuslardan Konya mebusu Ali Fuat Cebesoy ile İstanbul mebusu Refet Belenin C. Halk Partisine girdikleri heyeti umumiyye riyaset makamından bildirildi. Bunu müteakip söz alan Başvekil Celâl Bayar, bir iki gündenberi matbuatta mevzuu bahsolan beynelmil bir tayyare kaçaklığı meselesinin bugünkü ruznameye alınarak görüşülmesini teklif etti.

Teklifin kabulü üzerine kürsüye gelen Hariciye Vekili Sükrü Saracoğlu 28 Haziran 1938 tarihinde toplanan grup heyeti umumiyesinin Hariciye Vekili Dr. Tefrik Rüstü Aras'ın beynelmil bir kaçaklık şebekesinin İspanyol muhâriplerine Türkiye namına tayyare sattığı hakkında Hariciye Vekâletine vaki ihbar üzerine yapılan tahkikatın ve işin o vakit adliyyeye intikal etmek üzere olduğunu bildirmiş olduğunu hatırlatarak izahatına bervechiati devam etti.

Haziranın ilk günlerinde Franko İspanyasının Türkiye mümessili Hariciye Vekâletine müracaat ederek bir çok tayyare yükü

Dün izahat veren Sükrü Saracoğlu

vagonların Amerikadan hareket ettirildiğini ve bunların Türkiye hükümetine ait bulunduğunu iddia edildiğini söyleyerek doğru olup olmadığını sormuştu. 11 Haziran 1937 de Vasington sefirimizden aldığımız bir telgrafta aynı mevzuu temas ediyordu. Amerikada Türkiye mübavâti işleriyle uğraşan resmî makam-

Vasington sefaretimiz olduğuna göre biz de o vakit mevzuu bahis sevkîyatın bir kaçaklık şebekesine aidiyeti hissi ve zannî hasıl olmuştu. 13 Haziranda gerek İspanya mümessilinin verdiği haber ve gerek Vasington sefirimizden alınan telgraf birleştirilerek keyfiyet millî Müdafaa Vekâletinden soruldu. 14 Haziranda Vekâletten aldığımız cevapta böyle bir mübavâtin aslı olmadığı ve hiç bir tayyare sipariş edilmediği ve Türkiye namına bütün siparişlerin Vasington sefaretimiz vasıtasıyla yapıldığı bildirilmiştir. Bu cevap ve İspanya mümessilinin ihbarı Vasington sefaretimize tebliğ olunmuş ve beynelmil bir sahtekârlık şebekesiyle karşılaştığımız hissi hasıl olduğundan sefaretin elinde mevcut evrak ve vesâikın emelleri, fotoğrafları ve mümkün değışe musaadak suretlerini gönderilmesi istenmiştir. 16 Haziranda alınan cevapta bu vesâikin Amerikân Ekspört müessesesinin İstanbul temsilatı tarafından Hariciyyeye tevdi edileceği bildirilmiştir üzerine aynı tarihte Anadolu ajansı ile bir tekliz neşrolunmuş ve bu teklizde hususî emelleri hiç bir abs verisle Türkiye'nin alâkası mevcut olmadığı bildirilmiştir.

(Sonu 3 üncü sayfada)

Rakı içerken Kanlı bir Cinayet oldu

Genç bir kadın bıçakla ağır surette yaralandı

Dün gece Kadırgada rakı aleminde bir cinayet olmuştur. Nakilbende Şifa hamamı sokakında 15 numaralı evde oturan ve pazaryerlerinde seyyar satıcılık yapan Süleyman isminde bir adam dün akşam Marko ismindeki arkadaşı ile beraber Kadırgada Liman caddesinde 183 numaralı evde oturan Şefika ismindeki kadının evine gitmişlerdir.

Alemin en tatlı bir sırasında Şefika, geçen geceyi Marko ile beraber geçirdiğini ağzından kaçırmıştır.

Süleyman buna çok kızmış ve derhal muhabbeti kavgaya dökererek bıçağını çektiği gibi Şefikanın karnına saplamıştır.

Genç kadının feryadı üzerine polis memurları vaka yerine yetişmişler ve Süleymanı yakalamışlardır. Yaralı kadın hastahaneye kaldırılmıştır.

Hitlerle Beck Berlinde Neler Görüşmüşler?

Mülakatta Akdeniz Meseleleri de Mevzuu bahsolmuş

Berlin, 10 (A. A.) — Havas ajansı muhabirinden — Umumiyyetle iyi malûmat almakla maruf olan siyasi mahafide öğrenildiğine göre Hitler ile Beck, Berchtesgaden görüşmeleri esnasında bilhassa Akdenize mütâallik meselelerle meşgul olmuşlardır.

Bu mahafide göre Hitler, Polonyanın Ukranya hakkındaki endişelerini izale etmeğe çalışmış ve burada zannedildiğine göre 1939 senesinin başlıca meselesi olan müstemlekeler meselesinde Polonya ile Almanyanın menfaatleri müttehit olduğuna işaret etmiştir.

Muhabire göre iki hükümet aralarındaki iyi komşuluk münasebetlerine ehemmiyet vermeğe devam etmektedir. Çek buhranı dolayısıyla tahaddüs eden yeni vaziyet bu münasebetlerin inkişafına mani olmayacaktır.

HER SABAH

11 Kuruşa Bir Bardak İyi Su

ARTIK "Sudan ucuz!..", tâbirini değıştirmeli. Zira memlekette su, bilhassa menba suları en pahalıya satılan matalar sırasına geçti. Orta boya bir bardağı ancak doldurabilen bir şişe menba suyu büyük lokantalarda, vapurlarda, lokanta vagonlarında (10) kuruşa satılıyor. Buna yüzde on garson bahçisi olan bir kuruş da ilâve edince bir bardak iyi suyu tamam (11) kuruşa içmiş oluyoruz. Yudumu (2) kuruşa içilen su âbi hayat da olsa pahalıdır; bilhassa İstanbul gibi menba suları bakımından çok zengin bir şehirde. Evkaf idaresi kârın çokluğunu fiyatın yüksekliğinde değil cironun fazlalığında aramak lâzımgeldiğini teslim edeceği ana kadar bir bardak Taşdeleni (11) kuruşa içmekte devam edeceğiz.

A. CEMALETİN SARACOĞLU

KIRIK PLÂK

Mevsimin Bu En Güzel Edebi Romanını Bugünden İtibaren Tefrika Etmeğe Başladık (6 ncı sayfada)

ENVER PAŞANIN ÖLÜMÜNDEKİ ESRAR

Yazan: Kurt Okay Yeni Sabahın Tarihi Tefrihası: 41

Enver Paşa Kâğıtlara Bakınca Güldü

Güldü Amma Sinek Ufak ta Olsa Mide Bulandırır Derler

Ölürsek te kalırsak ta bizim içimizden çıkacak bir kahrın bizi idare edecektir. Yoksa başka memlekette çalışmış ve batmış ve dünüşmüş bir adam değil.

Enver paşa da bu kâğıtları görünce güldü. Güldü ama.. sinek ufak mide bulandırır derler. Paşa bu kâğıtların yaptığı tesiri anlamak merakına düştü.

Şan Sultan kâğıtlara bakıyor, güliyor ve bütün Türkiyede da aynı şekilde karşılanacağını ve bir kahkahadan fazla alaka toplayamayacağını kani oluyordu.

Nitekim onun dediği doğru idi. Türkistanlılar şahsi menfaatler müstesna, paşaya bir mesih gibi bakıyorlardı. Lâkin iş yapmak için silâh ve cebhane olsa idi.

18 ikincikanun 1922 de Enver paşa Ruslara karşı ilk defa olarak resmen mücadelede girişti.

Hazırlıkları tamam olmuştu. Şan Sultanın yanında bulunuyordu. Ayrıca yerlilerden birçok kabile reisleri olan mollalar da vardı. Enver paşanın muharebeye gidişi hakikaten görülecek manzara idi.

Paşanın askerleri yerli kıyafetlerle süslenmişler ve omuzlarında en güzel Rus filintaları olduğu halde meydana çıkmışlardı. Buradaki askerler de diğer memleketlerde bulunmayan bir şey de vardı. Bu da matra idi.

Matra deyince aklımıza gelen aşağı yukarı bir kilo su alan bir kaptır. Halbuki bu boynuza benzeyen uzun ve deriden bir su kabı idi. Enver paşa da matra yerine böyle bir şey almayı mecbur olmuştu.

Arkasında filintası da bulunuyor du. Elbisesi gayet basit olup üstünde koca bir kürk vardı.

Askerler hepsi uzun boylu ve kabadayı tipli adamlardı.

Esmer, kara kaşlı, kara gözlü, Türk ırkının en güzel erkekleri denemek kadar ve yakışıklı idiler. Hepsisi güler yüzlü ve dostca konuşurken en samimi ve çok temiz kalbli, yardımı seven insan idiler.

Bunları gören bir herbiri değil, kuş öldürmeği bile istemiyen insan olduklarını anlardı. Fakat artırlı onların da esarete tahammülü kalmadığı için hepsi birer arslan olmuşlardı.

Dağda gezerken gürlenen sesleri hakikaten insanları korkutacak kadar kuvvetli idi. Enver paşanın bulunduğu yer dağlık idi. Hedefi Döşeppeye doğru gidiyordu.

Yol uğrağı olan dağdan geçerken ilk defa olarak askerî bir vaziyet almıştı. O gün askerler gidiyor, Kendisi de yanındaki adamlarla dağın yan yolundan aşağı iniyordu.

Burada güzel ağaçların gölgelediği yolda Enverpaşa hakikaten çok şendi. Çünkü ne İbrahim beyin münaşebetli sözü, ne de şu ve bu gibi deki kodu vardı. İşte nihayet müradına erişmiş ve harb yoluna düşmüştü.

— Asker harbe gerek.. diyor du. Oturmak bize yakışmıyor. Öyleye kadar böylece yürüdüler. İlerlediler. Öğe üstü idi. Yolun aşağısında büyük bir kaynak başında oturmışlar, yemek yiyorlardı.

Sabahtanberi oldukça güzel giden hava yavaş yavaş bulutlanmıştı. Acı bir soğuk esiyordu.

Maamafih askerlerin hepsi kalın giyinmiş oldukları için, hiçbir taraftan korku yoktu. Enver paşa yanında Şan Sultan olduğu halde gözlerini havaya dikmişti. İkisi de susmuşlardı.

Şan Sultan bu sükutu bozdu: — Hava böyle giderse felâket.. diyor du.

Filhakika öyle idi. Bu Pamir eteklerinde hava birdenbire soğursa ha-

reket imkânı olmaz, bütün sefer dürr ve ilkbaharı beklemekten başka çare kalmazdı.

Tam bu sırada birdenbire şimşek çaktı ve gök güledi.

Şan Sultan ağzı açık: — Allah Allah.. diyordu. Kışın bu ralarda şimşek çaktığını da ilk defa görüyorum. Galiba başımıza inecek yıldırım geçip gitti.

Biraz sonra yola çıkan paşa, ile Şan Sultan ve asker soğuktan büzülmüştiler. Enver paşa ikide birde elini beygirin boynuna sürüyor ve onu oksarken sıcak vücudünden sanki oyalanıyordu.

(Devamı var)

RADYO

ÇARŞAMBA: 11/1/1939

12.30 Türk müziği - (pl) 13.— Saat, Ajans haberleri, ve meteor Ankaralı 13.10.14. Müzik (Riyaseti cumhur bandosu, şef: İhsan Küncer).

1 — Marş — Caddeten (J. P. Sousa).

2 — Vals — Les patineure (Valdtöfel).

3 — Barbiye dö Sevilin uvertürü (Rossini).

4 — Melodi (G. Bizet).

5 — Offenbahyana (J. Offenbah)

18.30 Türk müziği yurd havaları ve halk türkülleri.

1 — 2 - 3 - : Oyun havaları - Sadi Yaver Ataman.

4 — Halk türküsü — Aliverin bağlamamı.

5 — Halk türküsü — Ey serenler serenler.

6 — Halk türküsü — İki karpuz

7 — Halk türküsü — Bülbül ne gezersin çukur ovada.

8 — Halk türküsü — Bülbüle kurdu mu tuzağı.

9 — Türkü — Ay doğdu batmadı.

10 — Türkü — Gülşen bahçe - sinde.

11 — Türkü — Gevenlik yolu.

12 — Türkü — Sinemde bir tuşmuş yanmış ocak olsaydı.

Okuyanlar: Müzeyyen Senar, Mustafa Çağlar.

19.15 Saat, Ajans haberleri, meteoroloji ve ziraat borsası (fiyat) 19.25 konuşma. 19.40 Türk müziği: İnce saz faslı - Şeddi Araban.

Okuyan ve çalanlar: Tahsin Karakaş, Hakkı Derman, Eşref Kadri, Hasangür, Hamdi Tokay, Barı Üfler.

20.30 Müzik (radyo orkestrası) Şef: Praetorius.

1 — İl Signor Bruschine - uvertür (Rossini).

2 — Senfoni - Fa minör - İlpassion (Haydn)

Adagio - Allegro di molto - Menuet - Trio - Final presto.

21.— Saat, esham tahvilât, kam biyo - nukut borsası (fiyat) 21.15 Müzik (radyo orkestrası devam)

3 — Pastoral d'ete (Honegger)

4 — Naotmusik (gece müziği) (Wedig)

21.45 Konuşma (mizah saati).

22.— Müzik (küçük orkestra).

1 — Raksan süitden Blö andante (E. Küneke)

2 — Göl kıyılarında (Karl Bume)

3 — Bagatelle - (şaka) (Gustav Lindner).

4 — Bacchanale (şarap ilâhi Baküs şerefine dans (G. L.)

5 — Prelüd - Op. 11 - No. 4 (A. Scriabine) T. Hartman tert.

6 — Çareviç operetinden port -

ŞEHİR HABERLERİ

Bir vapurda Kaçak Eşya Bulundu

Muhafaza teşkilâtı memurları evvelki gün Marsilyadan limanımıza gelen Türk bayraklı Altay vapurunda mühim bir kaçaklık vakası meydana çıkarmışlardır.

Vapurda yapılan dikkatli ve uzun arama neticesinde telsiz memuru Hüseyinde ne gelirken ve ne de evvelce giderken kaydedilmemiş Deklere harici 3800 lira kadar para bulunmuş ve bu para musadere edilmiştir. Bundan başka gemide kimde ait olduğu belli olmayan birçok erkek eldiveni, kadın eşarpi, elbiselek kumas, bazı et konserveleri, erkek muşambaları bulunmuştur. Bu hususta tahkikata başlanmış ve Hüseyin tanzim edilen evrakile beraber asliye beşinci ceza mahkemesine verilmiştir.

VİLAYETTE

Tevfik Paşa Valiyi ziyaret etti

Maverayı Erdün başvekilî Tevfik Paşa vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdarı dün vilâyette ziyaret etmiştir.

Aynı zamanda İngiliz konsolosu da valiyi ziyaret etmiştir.

BELEDİYEDE

Ekmek fiyatları

İstanbul belediyesinden: 11 kanunusâni 939 tarihinden itibaren birinci ekmek 9 kuruş 20 para, ikinci ekmek 9 kuruş, firancelâ 14 buçuk kuruştur.

Kabzımallar hâlden şikâyet ediyor

Vali ve belediye reisini dün kabzımallar ziyaret etmişlerdir. Ziyaret esnasında kabzımallar valiye hâlden şikâyetlerde bulunmuşlardır. Vali yapılan şikâyetler tahakkuk ettiği takdirde derhal önüne geçileceğini vadedmiştir.

Belediyeye otobüs satmak için müracaatlar

Belediye şehir dahilindeki otobüs servislerini işletmek üzere faaliyet göstermektedir. Şimdilik bu iş için 500000 liralık bir tahsisat hazırlanmıştır. Bu tahsisatla garajlar ve lâzım gelen diğer tesisat hazırlanacaktır. Belediyeye otobüs satmak için bir çok firmalar müracaat etmiştir. Belediyeye en muvafık teklifi kabul edecektir.

Teşcir mintakasında

Üsküdar teşcir sahasındaki heyelâni durdurmak maksadıyla bir sed inşasına karar verilmiştir. Dün bu seddin inşası 800 liraya müteahhitlere ihale olmuştur. Yapılacak sed heyelâni durduracağı gibi oralarındaki çirkin manzarayı da nisbeten kapamış olacaktır.

Taksim meydanı tanzim olunuyor

Taksim helâsi yıkıldıktan sonra orada yapılacak yenilikler tamamen tesbit edilmiş vali ve belediye reisi tarafından kabul edilmiştir. Helâsi yıkıldıktan sonra terkos hazinesi sedleri iyi bir şekilde tezyin edilecek ve iki tarafta iki havuz meydana getirilecektir. Bu havuzlarda fiskiyeler de yapılacak bu fiskiyeler milli bayramlarda renklendirileceklerdir.

Su hazinesinin üstünde çiçekler yetiştirilecek, önünde de bir park meydana getirilecektir.

DENİZLERDE

Karadenizde fırtına

Son fırtınalar yüzünden Ereğli limanında karaya oturan vapurları kurtarma ameliyeleri Karadenizde tekrar karayel fırtınası çıktığından bir müddet için durmuştur. Boz hane önünde tehlikeli surette karaya oturan Nomikos, Kerguldak ve Galata vapurlarının kurtarma işine fırtınayı müteakip başlanacaktır.

puri (F. Lehar) O. Lindeman.

23.— Müzik (hafif parçalar - pl). 23.45.24. Son Ajans haberleri ve yarınki program.

Okuyucularımız

Diyor ki :

Bakırköydeki ahırlar meselesi

Bakırköyünde oturan bir okuyucumuz yazıyor:

17 - 12 - 938 tarihli 224 No.lu Yeni Sabah gazetesinde Bakırköyün Taş iskele civarındaki sahilde dağınık mahalle hakkındaki şikâyetim üzerine mahalleimizi teşrif ve ahırların tedkik buyurulduğunu, sokağın fecaatini yakından görüp alâka göstererek Veteriner dahi gönderilmiş de ahır sahipleri sokağı kirletmekten hali kalmadıkları gibi - kasden - arabalarını sokağın yegâne yaya geçilebilecek bir yerine koyarak evlerimizde serbestce gelip gitmemize de engel olmaktan çekinmiyorlar.

Nitekim; 3 - 1 - 939 akşamı saat 20 de aynı sokaktan evime gitmekte iken bir tarafı çamur deryası olan ve ahırlar tarafı daha az çamur olmasından ve fakat burada da hayvan gübrelere olduğu halde çamura gömülmeğe ise ahırlar önünü tercih eden bir polis memuru ile karşılaştım. Fecaati ve çirkinliği aynen gösterdim, hak verdi. Çünkü kendisi de benim gibi karanlıkta yağmır basacak daha az çamurlu bir yer arıyordu.

İstedikimiz, esasen muntazam bir yolu olmanın ve deniz sahilini mahallenin hem hayvan gübrelere ve kışın çamurundan yazın tozundan kurtarılması için sözü geçen ahırların kapatılması ve arabaların şimdiki sokak ortasında bırakılmayarak yoldan uzak bir meydana komalarının teminini değerli kaymakamımızdan tekrar diliyorum.

İKTİSAT İŞLERİ

İplik bolluğu

Ziraat Bankası iplik büranı yüzünden yapılan şikâyetlerin önüne geçmek üzere bankanın dokumacılarına bu hususta yardım etmesi karar vermiştir. Bunun için esnafın şikâyet etmiş olduğu mutavassıtları ortadan kaldırmak üzere Sümerbank fabrikalarından mebzul miktarda iplik celbedilerek muhitteki dokumacılar verilmesi kararlaştırılmıştır. Esnafa yapılacak bu tevziatta banka hiç bir komisyon almıyacak ve hattâ esnafa bir çok tesviiye gösterecektir.

Amerikadan talepler

Amerikanın tanınmış yükkırmalardan birisi Ticaret odasına müracaat ederek külliyyetli miktarda av derisi almak istediğini bildirmiştir. Bundan başka Hindistanda bulunan bazı firmalar da memleketimizden gülyâğı, zırnık ve tüvalet malzemesi istiyerek örnekler istemişlerdir. Alâkadar tüccarlar bu örnekleri asgari fiyatlarda birlikte Hindistana göndermişlerdir. Bir çok Alman müesseseleri de memleketimizden kuru kaysı üzerine külliyyetli siparişler vermişlerdir.

Türk - Amerikan ticaret anlaşması

Bu ayın 15 inden itibaren meriyet mevkiine girecek olan Türk-Amerikan ticaret anlaşması için tasfiye edilmekte olan hesapların muamelesi bir kaç güne kadar bitirilmiş olacaktır.

TAKVİM

11 Kanunusâni 1939 Çarşamba

Hicri: 20 Zilkade 1357

Rumi: 29 İlk Kânun 1354

Kasım: 65

Doğu saati: 7,25

Öğle: 12,22 — İkinci: 14,47

Akşam: 17,00 — Yatın: 18,36

İmsâk: 5,39

Bu sene çok Seyyah Gelecek

Turizm mevsiminin yaklaşması hasebile belediye turizm şubesi hareket geçmiş bulunuyor. Turizm bürosuna gelen malfumata nazaran bu sene İstanbula gelecek seyyahlar her seneden fazla olacaktır.

Senenin ilk seyyah vapurunun bu ayın sonlarında gelmesi ve külliyyetli miktarda seyyah getirmesi beklenmektedir. Ondan sonra şubatın 12 sinde de bir vapur gelecektir. Gelecek seyyahlara tahsis edilecek tercümanların listeleri hazırlanmış ve alâkadar turist acentelerine gönderilmiştir. Mevcut tercümanlar ihtiyaca kâfi gelmediği takdirde yarıden tercüman alınacaktır.

Turizm bürosunun hazırladığı (İstanbul bir günde nasıl gezilir) isimli çok pratik seyahat programlarının İngilizce nüshalarının da basılması tamamlanmıştır. Bunlar derhal İngiliz turist acentelerine sevk olunacaktır. Bundan sonra muhtelif lisanlar üzerine de basılacak olan bu programlar şimdide kadar doldurulmaları bir boşluğu nisbeten telâfi edecektir.

MAHKEMELERDE

Enteresan bir köpek davası

Bir köpeğin atlaya i'ceği duvar için mahalde keşif yapılcak! Asliye 2 inci ceza mahkemesi dün enteresan bir davaya bakmıştır:

Ortaköy sirtlarında oturan Por kornokarel isminde eski bir banka müdürünün köşkü önünden geçen ken Terros isminde bir çocuğu bu köşkteki büyük bir köpek ısırmıştır.

Çocuk bu ısırılmadan sonra hastalanmış ve iyileşince de ailesi köşk sahibini köpeğini serbest bıraktığından dolayı dava etmiştir.

Porknokarel dünkü muhakemede:

— Terrosu ısırın köpek; benim hayvanım değildi. Çünkü benim köpeğim yüksek duvarları aşamaz. Halbuki çocuğu ısırarak köpeğin divardan atılması lâzım gelirdi.

Demuştur.

Muhakeme neticesinde bu cinet için keşif yapılması yani mevzubahs divardan köpeğin atlayıp atlayacağını tesbit için mahalline gidilmesi kararlaştırılmış ve âzadan Bayan Nigar Saracoğlunu naib tayin etmiştir.

A'liyede kocasını tahkir eden kadın!

Vak'adan yarım saat sonra hemen hapse mahkûm edildi Dün Adliyede bir hâdise olmuştu:

Karı koca davalariyle meşgul olan 3 üncü Hukuk mahkemesi, Şükriye isminde henüz 18 - 19 yaşlarında genç bir kadın ile kocası Hüseyinin davalarına bakmış ve muhakeme karar için kalmıştır.

Şükriye mahkemeden çıktuktan sonra koridorda kocasının üzerine doğru yürümüş ve bağırıp çağırarak:

— Ben de senin gibi koluma gençleri takip gezeyim de gör!.. Dedikten sonra küfürler savurmuştu.

Kalabalık bir halk önünde bu suretle tahkir edilmesine tahammül edemeyen koca; evvelâ nezaketle karısına suçmasını söylemiş de dinletememiş bunun üzerine hemen çıkmış meşhûr mahkemesine müracaat ederek hâdiseyi tesbit ettirmiştir.

Sultanahmet birinci sulh ceza mahkemesi derhal bu davaya bakmış ve o esnada koridorda bulunan halktan birkaç kişiyi şahid olarak dinlemiştir.

Mahkeme hakareti sabit görmüş ve hiddetli genç kadını 3 gün hapse mahkûm etmiştir.

Bayan Şükriye 250 kuruş da ceza verecektir.

Kefalet gösterdiği takdirde serbest bırakılacaktır.

POLİTİKA

Yeni Japon kabinesi ve siyaseti

Prens Konoye'nin riyasetindeki Japon kabinesinin istifası Japonya'da bir kabine buhranı başladığı, Mikadonun yeni İcra Heyeti riyasetini Baron Hiranumaya tevcih ettiği Tokyodan gelen haberlerle teyit etmiş ve yeni başvekil vazifesine başlamıştır.

Prens Konoye kabinesinin istifasına Tokyo siyasi mahallince muhtelif sebepler gösterilmektedir.

- 1 — Japonyada esas kuvveti teşkil eden ordu ve sağ cephâ fırkaları daha enerjik bir kabinenin vücudünü,
- 2 — Yine aynı siyasi kuvvetler yabancı devletlere karşı çok daha şiddetli hareket edecek bir siyasetin takibini,
- 3 — Milliyetçi ve daha az müfrit partilerde faşist devletlerden müphem olarak taliter bir siyasi rejimin kurulmasına muhalif olduklarını göstermek istemekte diler.

İşte bu gibi âmillerin tesiri altında kalan Prens Konoye'nin istifasının da tabii olduğu meydana çıkar.

Fakat imparator eski kabinedeki beş nazırın istifasını kabul etmemiştir. Bunlar sırasıyla, hariciye, harbiye, bahriye, adliye ve terbiye nazırlarıdır. Bu vaziyetten de imparatorun yine eski siyasetine devamını lehine olduğu ve yeni kabinenin eskisinin siyasetini takip edeceği neticesi çıkar. Bu fikir teyit eden bir hâdisede, eski başvekilin yeni kabineye portföysüz nazır olarak girmeyi kabul etmesidir.

Hiranuma kabinesine muhafazakâr partinin ve yine liberal partinin liderlerinin de girmesi bu yeni icra heyetinin daha ziyade bir millî itihad kabinesine doğru temayül ettiğini göstermektedir. Bu da Japon siyasi mahallinin ilk düşüncelerine oldukça muhaliftir.

Prens Konoyenin yine icra mevkînde yer alanların arasında bulunması büyük bir itidâl ve tedbir âmilleri kendisini göstermektedir. Yeni kabinede nazarı dikkati celbeden bir değişiklik de general Sietsugu'nun haricete kalmasıdır. Bu zat Japonyada tek parti usulünün kabulünü istemektedir.

Netice olarak matbuatın gösterdiği vaziyet ve Japon efkânı münyesinin tavri yeni kabinenin büyük bir tehâlikle karşılanmadığı hissini vermektedir. Umumi temayül Prens Konoyenin siyasetini daha ziyade sağa doğru kayarak devam edeceği, fakat faşizm rejimine de girmeyeceği merkezindedir.

Dr. Reşat Sagay

Hastahane kaybolan binlerce lira!

Balıklı hastahanesi aleyhine açılan şayan dikkatli bir davaya bakılıyor

Zografyon lisesi müdürü Dimitri tarafından Balıklı hastahanesi müdürü, Başkâtibi Dimitri ve veznedarı aleyhine açılan şayan dikkatli davaya dün Asliye 2 inci ceza mahkemesinde bakılmıştır.

İddiaya göre davacının amcası Teodori; bir müddet evvel Balıklı hastahanesinde ölmüştür. Kendisinin yanında bulunduğu bir sandığı açıldığı zaman içinden ancak 36 İngiliz lirası ile 116 Türk lirası ve 60 kuruşla bir kaç ruble para çıkmıştır.

Halbuki Dimitri; bu sandıkta binlerce lira para bulunması lâzım geldiğinden bunun hastahane kaybolduğunu iddia etmiştir.

Hastahane müdürü ve diğer dava olunanlar ise, sandığın resmi heyet ve hâkim huzurunda açıldığını ve içinden fazla bir şey madığını beyan etmişlerdir.

Muhakeme; şahit celbi için kalmıştır.

SON HABERLER

Fransız Meclisinde Görüşülecek İşler

Paris, 10 (A.A.) — İyi bir menbada öğrenildiğine göre hükümetin bugün açılacak olan içtima devresinde parlamentonun tasvibine arzedeceği tedbirler meyanında intihabata ait islahat ile Fransa bankası altın stokuna yeniden kıymet takdir ve milli borcun tahvil edilmesine müteallik mühim bir malf kanun vardır.

Muhalefet mevkiinde bulunan sol cenah, ihtiyarlar için tekaüdiye ve 30 ikinciteğin grevçileri için affı umumî istemek suretiyle hükümet hücumu hazırlanmakta olup bilhassa intihabata ait islahat meselesi dolayısıyla çok şiddetli münakaşalar yapılacağı tahmin edilmektedir.

İyi malîyat almakta olan mahafil, hükümetin ucuz para siyasetine kuvvet vermek ve bu hususa müteallik bir kanun teklif eylemek niyetinde olduğunu beyan etmektedir.

Salâhiyyetler mahafil, sermayelerin avdet etmesinin ve yeni rüsuru ile bütçe muvazenesinin temin edilmesinin milli borcun tahviline ve Fransa bankası altın stokuna yeniden kıymet takdirine medar olacağını beyan etmektedir.

Hükümet taraftarlarıyla muhalifler, perşembe günü meclis riyaset divanının intihabi münasebetiyle müteakbil kuvvetlerini ölçmek fırsatını bulacaklardır. Her ne kadar bu intihap her türlü siyasi maddadan arı ve B. Herriot'un mebusan meclisi reisliğine yeniden intihap edilmesi muhakkak ise de mücadele, komünist Jaques Duclos tarafından ısgal edilmekte olan ikinci reislik intihabi etrafında cereyan edecek ve merkez ile sağ cenah mumaileyhe karşı namzetlerini ileri süreceklerdir. Bu münasebetle radikal sosyalistlerin verdikleri reylerle hususi bir ehemmiyet atfedilmektedir.

İspanyada Dahili Harp

(Bastarafı 1 inci sayfada)
re zapt edilmiştir. Bu iki sevkilceys nokta, münakalat yollarına hâkim bulunuyordu ve hükümetçilerin müdafaa hatlarının anahtarları mesabesinde idi. Ancak bu iki mevzi, taarruzun ikinci haftasında sükküt etmiştir. Halbuki birinci hafta içinde düşmeleri lâzım idi. Bu düşmanın ileri hareketine gecikmiş olduğunu göstermektedir. Düşmanın ileri hareketinin yegâne mühim neticesi, montblanch istikametinde Borjas Blancas'ın cenubuna nüfuz etmesidir.

Geçen hafta Frankistler tarafından elde edilmiş olan muvaffakiyet katimahiyyette değildi. Cumhuriyetçilerin kaybetmiş oldukları saha, düşmanın vermiş olduğu telef ile telâfi edilmiştir.

FRANKİSTLERİN VERDİKLERİ MÜLÜMAT

Lerida: 10 (A.A.) — Dün ancak merkez ve cenub mintakalarında faaliyet olmuştur. Balaguere'i kaplayan bir sis şimalde harekete mâni olmuştur. Dün iki yerde harekete devam edilebilmiştir.

Bunlardan biri cephanenin tahvil edildiği Lerida'nın ötü, diğeri Uldenolins - viaxa - fulleda hattıdır. Bu hafta Frankistler ileri hareketlerine hız vermişlerdir. Lerida'nın şimalinde muharebe eden kuvvetler cenubda faaliyette bulunan kuvvetler arasında akşama doğru irtibat temin edilmiştir.

Dün akşam Lerida cepheye 22 kilometrelik bir mesafede bulunmakta idi. Saat 12 den Mollerusa düşmüş ve akşama kadar sahanın iyice temizlenmesiyle uğraşmıştır.

AMERİKA SİLAH AMBORGUYU KALDIRIYOR MU ?

Vaşington: 10 (A.A.) — Ambargonun kaldırılmasını tetkike memur komite raporunda "İspanya Cumhuriyetine ait silâhlar üzerine ambargonun General Franco'nun lehinde olduğu için, bitaraflık gayesine muhalif olduğu, neticesine varmaktadır.

Yeni Fransız harp gemileri

Paris: 10 (A.A.) — İntransigent gazetesi yazıyor: Bahriye nazırı B. Campinchi bu ayın 17 sinde 35 bin tonluk richelieu zirhlusunun denize indirilmesi merasimine başkanlık edecek. Müteakiben aynı sınıftan Clemeceau zirhlısı tezgâha konulacaktır.

Yeni bir İngiliz harp gemisi Londra, 10 (A.A.) — (K) sınıfından yeni bir destroyer dîn Wight adasında Eastoast tezgâhlarından denize indirilmiştir. Destroyer 1690 tonluk ve 4,7 psluk toplardan başka mühtelif hava toplartyle mücehhezdir.

Romada Neler Görüşülecek

(Bastarafı 1 inci sayfada)
sefru edeceği zamanı kapılmışlardır. Şimdi bu fikri terketmeleri icabettmekte olduğundan bir dörtler konferansı toplanmasını temin edememekten endişe etmeye başlamışlardır. Berlin Polonyanın bitaraflığından emin olduğundan İtalyaya daha ziyade müzaheret etmeye karar vermiştir. Hitlerin yeni düşüncesinin İtalyanın Fransaya hücumu takdirinde İngilterenin bitaraf kalacağına dair bay Chamberlain'den bir vaat koparmak olduğu söylenmektedir. Buna mukabil Almanya da bitaraf kalmak vaadinde bulunacaktır.

ROMADA NELER GÖRÜŞÜLECEK?

Roma: 10 (A.A.) — "Havas Ajansı muhabirinden, :

İyi malûmat almakta olan mahafil Mussolinin Chamberlain ile yapacağı mülakat esnasında Akdenizde istikrarı temin etmek için İtalyanın hakkı mütalebatının temin edilmesi" zaruretine işaret edeceğini beyan etmektedirler. Aynı mahafil, Duç'e'nin Chamberlain'e İngilterenin Fransa ile İtalya arasında bir tavassutta bulunmasının zarurî olduğuna da işaret edeceği ve İtalyanın Fransaya karşı serdetmekte olduğu mütalebat ile İspanyol meselesini birbirine bağlayacağı mütalehasında bulunmaktadır. Mussolinin İspanyadaki İtalyan gönüllülerinin geri alınmasına mukabil General Franko'nun muhariplik hakkının kabul edilmesini istemesi muhtemeldir.

Şarki Afrikadaki İngiliz ve İtalyan arazileri arasındaki hudutların tahdidî ile İngiliz - İtalyan ticaret mübadeleleri meseleleri de dahil olmak üzere muhasaran İtalya ve İngiltereyi alâkadar eden meseleler de müzakere edilecektir. Salâhiyyetler mahafil, İngiltere ile İtalya arasında bir ticaret itilâfı aktedileceğini tahmin etmektedirler.

Çek ve Macarlar arasında Hâdise

Budapeşte, 10 (A.A.) — Macaristan hükümeti Pragdaki maslahatgüzârın Macar topraklarının tamamîyetinin ihlali dolayısıyla Çekoslovak hükümetinden ısrarla tarziye istemeğe memur etmiştir. Hâlen mezun bulunan Macaristanın Prag elçisi Wettstein ancak son hâdiseler halledildikten sonra vazifesine devam edecektir.

Amerika tayyare yapıyor

Vaşington, 10 (A.A.) — Salâhiyyetler mahafil, verilen malûmata göre, B. Roosevelt milli maslahat hakkında kongreye göndereceği mesajda yeni askerî tayyareler inşası için 360 milyon dolar ve bahriyeye ait 900 tayyare inşası için de 45 milyon dolar tahsisat istiyektedir.

Fırtınadan Sonra

(Bastarafı 1 inci sayfada)
İleleri bu kavraya karıştırmak istemezdi. Fakat şimdi Fransa ile boy ölçmeğe cesaret edemeyince kendisine yardım arar gibi bütün dünyayı ihtilâfa karışmağa âdeta davet ediyor.

Bu hareket bize meselenin başında gösterilen gürlüğü ve patırmanın hikmetini de biraz izah ediyor gibidir. İtalya cihanı veiveleye vererek ortaklıkta bir harp tehlikesi varmış zehabını uyandırdığı zaman, ihtimal ki büyük devletlerin telâşa düşerek derhal müdahaleye kalkacaklarını ümit etmişti. Böyle bir müdahale olunca, pek tabii olarak, bir pazarlık, bir teskin politikası takip edilecek ve Fransaya cihan sülhünü, medeniyetin istikbalini kurtarmak uğrunda fedakârlıklar tavsiye olunacaktı. İtalya da yalnız etrafa bir gözdağı vermek sayesinde kolayca bir takım arazi ve menafî elde edecekti.

Ümit edilen telâş ve müdahale vukua gelmeyince, şimdi bu türlü neşriyat ile ortada milletlerarası bir ihtilâf mevcud olduğu tezini müdafaa etmek zaruret kesbetmiştir. Halbuki bu noktaya nazaran pek kolaylıkla kabul edileceği zannolunamaz.

Bir kere, büyük devletlerle beraber, bütün cihanın menfaati bu işte Fransa ile İtalyayı başbaşa bırakmaktır. İtalyanın Avrupa nazârında garba doğru genişlemesi, Akdenize hâkim olması, Kızıldeniz ve şarki Afrika sahillerinde çok kuvvetlenmesi Almanyanın zararına bir inkişaf teşkil etmese de herhalde Almanyanı bir harbe girmeye sevececek kadar hayati bir mesele teşkil etmediği muhakkaktır. Almanya bugün tekrar kazandığı siyasi ve askerî faikiyete rağmen sulha muhtaçtır. Elde ettiğini tehlikeye atacak surette bir harbe girişmesi için ortada Almanya hesabına çok esassı sebepler mevcud olmak ıktza eder. Cenubi Fransa, Tunus ve Cibuti meseleleri (bir Pomeranyalı neferin kemiklerine bile demez).

Zaten, büyük devletler bir harbin önüne geçmek istiyorlarsa bu hedefe vasil olmak için en kestirme, en kat'î yolun hiç işe karışılmaktan ibaret olacağını pek kolaylıkla kestirebilirler. İtalya ancak Almanya gibi çok kuvvetli bir yardımcı bulursa sözden fiile geçebilir. Almanyanın müdahalesi ise cihan harbinin başlaması demektir. Fakat Almanya karışmayınca, İtalya işi ciddi surette düşünmeğe mecburdur. Yalnız kalacağına emin olan İtalya hiçbir zaman Fransa ile boy ölçmeğe kalkmaz, ortaklık da sût limanlık olur.

Hüseyin Cahid YALÇIN

Rumanyada bir Leh Konsoloshanesi Taşlandı

Varşova: 10 (A.A.) — "Pragdan Pat Ajansına bildiriliyor: Dün saat 13 te Karpatlar altı Rutenyasında kâin sevlus'de şefleri tarafından sevkedilen bir Karpatlar altı milis müfrezesi Polonya konsoloshanesini taşıyarak camlarını kırmıştır.

Hâdiseden haberdar edilen jan darma kumandanı müdahale etmek istememiş ve bu hareketini izah etmek için maiyetindeki kuvvetin hizmete müteallik işlerle meşgul olduğunu söylemiştir.

Polonyanın Prag maslahatgüzârı Çekoslovakya hariciye nezareti nezdinde hâdiseyi protesto ederek Çekoslovakya hükümetinin ve mahalli Karpatlar altı hükümetinin tarziye vermelerini talep etmiştir. Maslahatgüzâr bu hükümetlerden yalnız biri tarafından tarziye verilecek olursa bunun kâfi addedi lemyeceğını ilâve etmiştir.

İranın Paristeki memurları çekiliyorlar

Paris: 10 (A.A.) — Alman Ajansı bildiriyor: İran hükümeti, iki memleket arasında diplomatik münasebetlerin kesilmesi üzerine Paristeki elçiliğinin memurlarını geri çağırmıştır. Orta elçi B. Sepeh Bodi ile birinci kâtib müstesna olmak üzere bütün memurlar bugün Paristen ayrılacaklardır.

Tayyare Suiistimali

(Bastarafı 1 inci sayfada)
22 haziranda Hariciye Vekâletine gelen vesaik Adliye Vekâletine tevdi olunmuştur.

Hariciye Vekâletinden sonra için adli cephesini izah için kürsüye gelen Adliye Vekili Fikret Sılay bu hâdisenin Ankara Cümhuriyet Müddeiumumiliğine 2/6/90 tarihinde intikal ettiğini ve meselenin vasfı cürmisi itibarile resmî evrak sahtekârlığı suçunu iteskil ettiğini tebarüz ettirdikten sonra izahatına göyle devam etti:

Halen memlekette bulunmuş Yan König lakâbı meşhur Ekrem Hamdi isimindeki şahıs 2 ve 3 temmuz 1937 tarihinde Milli Müdafaa Vekili ile Hariciye müsteşarının inzaarını ve mezkûr vekâletlerin resmî kâğıt ve mühürlerini taklit etmek suretiyle Kanada'da bir fabrikaya Türkiye Cumhuriyeti namına tayyare siparişi etmiştir. Bu siparişi alan fabrika işi Hariciyemiz vasıtasıyla teyit etmek istiyerek Türkiye Hariciyesine bu siparişin teyit edilmesini 17 Ağustos 1937 tarihli telgrafla sormuştur. Fakat bu telgraf Hariciye Vekâletine değil, Hariciye Protokol umum müdürlüğüne çekilmiştir. Telgraf protokol dairesi memurlarından Ruhi Bozçalı tarafından alınmış ve kayda geçirilmeksizin Ekrem Könige tevdi olunmuştur. Ekrem König bu telgrafla mevhum bir isimle 18 Ağustos 1937 tarihinde hariciyemizi teyit ettiğini bildiren bir telgrafla cevap vermiştir. Bunun üzerine tayyareler yola çıkarılmıştır. Telgrafla Ekrem Könige tevdi eden yukarıda ismi geçen Ruhi Bozçalı 27/6/938 tarihinde sorgu altına alınmış ve cürmünü ve Ekrem König'in şeriki olduğunu itiraf etmesi zerine tevkif olunmuştur. Yapılan araştırmada Ekrem König'in Ankara Emniyet müdürlüğünden alınmış olan 18/8/937 tarihli pasaportla 24/8/937 tarihinde -yani mevhum şahıs imzalı cevap telgrafı çektikten altı gün sonra- Avrupaya gittiği tesbit olunmuştur. Mumailvihin Fransada olduğu anlaşılacak evrakı Hariciyeye gönderilmek suretiyle iadesi esbabına tevessül olunmuştur.

Adli tahkikatın bugünkü sahasına göre İstanbul matbuatında intişar eden:

1 — Hâlen mebus olan bazı kimselerin bu işle alâkadar buldukları,

2 — Posta müvezzilerinden bir şahsın yukarıda bahsi geçen telgrafı Ekrem Könige vermek suretiyle vazifeli memuriyetini suiistimal ettiği,

3 — O zaman yüksek bir vazife bulunan bir zatın Ekrem König'e Türkiye'de sahte bir pasaport vererek ve hakkındaki tahkikatı kendisine ihbar ederek kaçırması bulunduğunu,

4 — Gümrük idaresi nezdinde Ankara müddeiumumiliğinin mevzu bahis tayyarelerin Türkiye'ye gelip gelmedikleri hakkında tahkikat'ı icra etmiş olduğunu,

5 — Bu işten dolayı Hariciye memuru Ruhiden başka kimselerin mevkuf bulunduğu,

Hususları gayri vakidir. Ekrem König'in iadesi hakkındaki teşebbüsün intacı beklenmektedir. Geldiğinde şeriki cürmü ile beraber mahkemeye tevdi edilecektir. İstanbul matbuatı bu mesele etrafındaki son neşriyatı üzerine de tahkikatın tamikine ve ihbar edilen hususların tevsiğine başlamıştır.)

Adliye Vekilinin bu izahatını müteakip bir çok hatipler söz söyledikten sonra Başvekil Celâl Bayar tekrar kürsüye gelerek Adliye ve Hariciye Vekillerinin vardikleri izahatı nazaran bugün hükümet elinde bulunan deliller üzerinde vasil olunan neticelere göre takibata devam edildiğini, ve eğer yarın ele yeni bir delil geçerse onun üzerinde de yürütmekten kendilerini menedecek bir kuvvet olmadığını tebarüz ettirdi. Ve vakarın memlekette kök budak salması bir iş olmayıp menfaat saikasıle malûm olan adamların yaptığı bir fezahat olduğu anlaşılıyor. Ve beynelmil bir kaçakçılık teşebbüsüne dayandığını söyledi.

İki ay kadar evvel, şehrimizde tanınmış bir satın kıza olan ve gerek kendi, gerek babasını ismini yapmak istemediğimiz genç ve evli bir bayan, yine zengin ailelerden birine mensup olan kocasıle beraber Parise gitmiş, kocası buraya döndüğü halde kendisi dönmemiş, oranın

Millî İspanya Hükümetinin Umumi Ajanı

Tayyare Kaçakçılığı hakkında matbuata tevdi ettiği 8.Son.Kânun.1939 tarihli ve imzalı mektubundan mada kendisine atfedilen bütün beyanat ve izahatı sureti kat'iyede teklip mecburiyetinde kaldığını beyan eyler. 10.Son.Kânun.1939

ve samimî kararı olduğunu ifade etti. Bu nasıl kat'iyet ise masum olan bir takım vatandaşlarımızın da şerhlerini spekülasyon mevzuu yapmaktan kurtarmak hükümetin borcu olduğunu ve hükümetin bu üç esassı noktayı aynı hassasiyetle gözettiğini ve kendisini bununla mükellef bildiğini bildirdi.

Başvekilin bu izahatı umumî heyetçe tasvib olundu, celseye nihayet verildi.

Ekrem König kimdir ?

Üç dört gündendenberi Ekrem Hamdi König'in kim olduğunu, eski ve son zamanlardaki hayatını ve şimdiye kadar burnunu ve parmağını soktuğu kırık ve karanlık işleri tahkik ile meşgul olan bir arkadaşımın Ekrem Hamdinin hayatı, gizli ve iğrenç faaliyeti hakkında çok sayı dikkat malûmat elde etmiştir. Ekrem'in kız kardeşi Bayan Belkisi de bulan arkadaşımıza, Bayan Belkisi, de akradesi hakkında bazı sözler söylemiştir. Bu sayı dikkat malûmat ve müläkati, arkadaşımıza, şöyle anlatmaktadır:

Ekrem Hamdi, eski müdürlerden Hamdi paşanın oğludur. Yaşı kırkiki eli arasındadır. Kendisi, hiç bir meslek veya ihtisas sahibi değildir. Babası öldükten sonra, eline geçen mirası, kısa bir zamanda, sefaletle, içki, kadın ve bilhassa kumarla yiyip bitirmiştir. Ekrem Hamdi, mütareke senelerinde ve daha evvel, Beyoğlundan gizli işletilen kumarhanelerinden tesadüf etmiş olanlar çoktur. Hattâ, bir aralık bir kumarhane işlettiği de rivayet edilmekte ise de, bu ciheti tevsik kabul olamamıştır.

Yine, mütarekede Fransa ve İtalya lehine, ajanlık yapmış olduğu da söylenmektedir. Bu işi de tevsik ve tesbit etmek mümkün olamamışsa da, ötedenberi bir çok gizli ve karanlık işlere girdiği muhakkaktır.

Umumi harpte ihtiyat zabıtı olan Ekrem König, diğer gazetelerin de yazdığı gibi, bir Alman kumandanına yaverlik etmiş, König lakâbı da kendisine o zaman takılmıştır.

Umumi harp sonlarından başlayarak mütarekede ve daha sonraları bir çok dolambaçlı ve lekeli işlere giren Ekrem Hamdi mizacı itibarile gayet sert, hasin, atak, dövüçü ve hattâ küstah bir radamdır. En ufak vesilelerle önüne geleni tokatlamaktan zevk almaktadır. Beyoğlundan büyük bir sinemada bir rum kadını tokatlamış, büyük bir skandal olmuştur.

Mütarekeden sonra Lozana giden murahhas heyetimiz için seçilen sekiz kâtipten birisi de Ekrem olmuştur. Fakat, bu neviden kırık ve gayri mesru işleri haber alınmasa, Lozana götürülmemiştir.

Ekrem Hamdi, on dört sene kadar evvel evlenmiş, ilk karısından, on üç sene evvel bir kız çocuğu olmuş, adı, Menkü konmuştur. Bir müddet sonra karısının üzerine yeniden evlenmesi, ilk karısını çok müteessir etmiş, kadın, bu teessirden ne yapacağını bilmez bir hale gelmiş ve baldandan düşerek ölmüştür. İkinci karısından da bir erkek çocuğu olmuştur. Şimdi on iki yaşında olan bu çocuğun adı da Hamdi Can'dır. Ekrem Hamdi çocuklarına çok düşkünlüdür.

İki sene evvel Parise giden ve bir daha dönmeyen Ekrem Hamdi, gidinceye kadar, Galatasarayda, İstiklal caddesinde bir apartmanda oturmakta idi. Gittikten bir müddet sonra da çocuklarını yanına getirmiş, Pariste okutmağa başlamıştır.

İki ay kadar evvel, şehrimizde tanınmış bir satın kıza olan ve gerek kendi, gerek babasını ismini yapmak istemediğimiz genç ve evli bir bayan, yine zengin ailelerden birine mensup olan kocasıle beraber Parise gitmiş, kocası buraya döndüğü halde kendisi dönmemiş, oranın

Her biri yüksek ve kıymetli birer görüş mahsulü olan bu yazıların hepsini gazeteye koymağa maddeten imkân olmadığından bu husustaki neşriyatı kesmek mecburiyetinde kalmıyoruz.

Gelen mektublarda izhar edilen duyular, milli ve vatanî duygularımıza tamamiyle uygundur. Türk gençliğinin ve Türk münevverlerinin bu tecavüz karşısında gösterdikleri hassasiyet, ne kadar takdir edilse azdır.

(Sonu 7 nci sayfada)

Şimdilik Bu kadar!

Yardım Vaktinde Yapılmalıdır

Meydana çıkan son Tayyare suiistimali hâdisesi, gazetelerin başlıca mevzuu oldu. Bütün gazeteler, sütunlarını bu işe tahsis ettiler. Halbuki Ereğli ölümlü on sekiz merd Türkün ölümünden daha on gün bile geçmedi.

Dün bu işin hangi safhada olduğunu merak ettim. Bakalım dedim. Gazeteler uzun uzadıya tahkikatın ilerlediğinden, mes'ullerinin arandığından ve zavallı kurbanların ailelerine süratle yardım edileceğinden bahsettiler. Vapur kumpanyasının sahibi insanî duygularından dem vurarak sigorta parasının iki mislini fedaya hazır olduğunu söyledi. Elbette bu işler hiç olmazsa kısmen yapılmış olacaktı.

İşte elde ettiğim neticeler: Adamaklılı şu boşaltıcı tertibatı havi bulunmayan bir vapurun, şöyle bir çarpışta beş dakika içinde parçalanıp batan ve kaptan köşkü dalgada dağılıverecek kadar çürük olan 51 senelik Millet vapurunun batışı mes'ulleri el'an tesbit edilmiş değildir.

İkinci olarak bağıra bağıra semahat duygularından bahseden, boğulan bedbahtların ailelerine bol keseden yardım vadeden kumpanya değil tazminat, henüz zavallı ailelerin işlemiş maaşlarını bile vermiş değildir. Ve anlaşılın belki de bu parayı "tazminat" diye vermek emelini taşımaktadır.

Biz, şimdilik, kumpanyanın perişan olan onsekiz aileye yardımını bir an evvel yapmasını istiyoruz. Ve bu hususta alâkadar makamların da nazarı dikkatini celbediyoruz.

MURAD SERTOĞLU

Yeni bir tayyare rekoru

Londra: 10 (A.A.) — Yüzbaşı Percy'nin kumandası altındaki "Imperatorluk hava yolları, idaresine mensub Falcon tayyaresi Kroydon ile Brüksel arasındaki mesafeyi saatte vasatı 250 mil süratle 48 dakikada katederek yeni bir dünya tayyare rekoru kırmıştır. Falcon tayyaresi, yüzbaşı Percyden maada 11 yolcu, 3 kişiden ibaret olan mürettebatını ve bir ton ağırlığında posta paketleri taşımakta idi. Bu yük, bundan evvelki rekor esnasında nakledilen yükün ayırdı. Fakat o zaman aynı mesafe 53 dakikada katedilmiş idi.

İstifak havadisı teklip ediliyor

Berlin: 10 (A.A.) — Almanya ile İtalya arasında gizli bir askerî muahede aktedildiğine dair dün Daily - Express tarafından neşredilen haber teklip edilmektedir.

Mehmet Âkife Çatanlara Cevap

Tan gazetesinde İstiklal Marşı şairi Mehmet Âkif Âleyninde yazılan yazılar Türk gençliği ve münevverleri arasında büyük bir infial uyandırdı. Bu haklı infial neticesinde kendilerine cevap olmak üzere bir çok mektuplar ve makaleler alındık.

Her biri yüksek ve kıymetli birer görüş mahsulü olan bu yazıların hepsini gazeteye koymağa maddeten imkân olmadığından bu husustaki neşriyatı kesmek mecburiyetinde kalmıyoruz.

Gelen mektublarda izhar edilen duyular, milli ve vatanî duygularımıza tamamiyle uygundur. Türk gençliğinin ve Türk münevverlerinin bu tecavüz karşısında gösterdikleri hassasiyet, ne kadar takdir edilse azdır.

YENİ SABAH

TILKI DİYORKİ

Köylüye toprak

Köylü bir milletin en büyük istihsal kuvvetidir, sözlü bizim gibi memleket için yüzde yüz bir hakikat ifade ediyor.

Köylünün milli iktisat, milli servet için müsbet bir rol oynaması için, milli istihsalde tezyid edici bir unsur olabilmesi için en büyük istihsal unsuru olan toprağa sahip olabilmesi icap eder. Hükümetimiz bu büyük ve mühim davaya en büyük milli davalarımız arasına ithal etmekle çok yerinde bir harekette bulunmuştur.

Çünkü bu bütün Türk köylüsünün en mühim fertlerinden biridir.

Dün bu sütunlarda temas ettiğimiz Raminin dertleri arasında İstanbul'a 15 dakika mesafede olan binaenaleyh Türkiye'nin en müreffeh nahiyelerinden biri olması lâzımgelen Rami köyünün içinde de 300 hanelik arazisiz köylü bulunduğunu yazdık. Gözümüzün önünde bulunan bu yaraya temas edince ve işi biraz tamik edince bunun kolaylıkla tetkiki kabil olduğunu gördük.

Bizzat Rami halkından birinin bize anlattığına göre, Rami civarında Topçularda incirlik namile anılan 400 dönümlük bir arazi vardır. Bu arazi Hristaki namında birine aittir. Ve emvali metrukedenir.

Bunun emvali metrukeden alınıp halka dağıtılması zannediyoruz ki okadar güç bir iş olmasa gerektir. Köylüler kendilerine taksim edilecek bu arazinin bedelini taksitle ödemeğe hazırdırlar. Bunu alâkadarların nazarı dikkatine arz ederiz.

TILKI

Sahte para süren köylü Bu paraları kendisine veren adamda dün yakalandı!

Trabzonlu İshak isminde bir adamın şehrimize gelerek kapalı çarşıda 7 liraya satın aldığı bir palto mukabilinde 2 tane kalp 5 liralık verdiğini ve kendisinin yakalandığını yazmıştık.

İshak müddeumumiliğe teslim edilmiştir.

Dün 7 inci sorgu hâkimliğine getirilen İshak, ağlayarak bu işte kendisinin hiç bir kabahati olmadığını söylemiş ve:

— Ben Trabzonluyum. Fakat Bursaya iş bulmağa gittim. Orada ceviz kütüğü işi yapan Mustafanın yanında çalıştım. Nihayet memleketime gitmek üzere geçenlerde yanından ayrıldım. O zaman Mustafa bana 12 tane 5 liralık verdi. Bu 60 lira benim yevmiyelerimdir. Ve ben bunların kalp olduğunu kaçıyan bilmiyordum!..

Demidir. Bunun üzerine Bursa Adliyesine acele bir telgraf çekilerek kütüğü Mustafaya da dün akşam yakalanmıştır.

Kendisi bugün veya yarın Bursadan şehrimize getirilecek ve mevkuf bulunan İshakla yüzleştirilecektir.

Hazin bir ölüm

Hariçye Vekâleti Muhasebe direktörü Hakkı Ateş'in tahti te-davide bulunduğu Peşte şehrinde bir ameliyat neticesinde vefat ettiği kemâli teessürle öğrenilmiştir. Merhum, uzun müddet Divanı Muhasebat Murakıblığında bulunmuş halâk, çalışkan, kıymetli bir memurdur. Genç yaşta ölümü bir ziyadır. Allesinin, Divanı Muhasebat ve Hariçye arkadaşlarının acılarını paylaşıyoruz.

Halkevleri

Şehrimini Halkevinden:

Evimizde her çarşamba günü saat 20.30 da karagöz temsilleri yapılacaktır. Birinci temsil 11-1-39 çarşamba günüdür. Dave tiyeler ev sekreterliğinden alınır.

Toplantılar

Sporcuları davet

Beyoğlu Halkevinden: Geçen yıl evimizde âletli jimnastik yapan sporcu arkadaşlarımızın 13-1-39 Cuma günü saat 18 de evimiz spor subesine müracaat ayemeleri mevcuttur.

KADIN-MODA

Son Moda Kadın

Şapkaları

(1) Siyah satürn hasırndan, kordelası sarı ve kırmızı çizgili bir bere.

(2) Parlak ve fantazi, siyah renkli hasırndan bir şapka. Arasında aynı renkte fôtr vardır.

(3) Hafif ve yumuşak, yeşil renkli ve paravana şeklinde fôtr bir şapka.

(4) Yeneden bir türban. Kü-

çük vualet viyoleto renktedir.

(5) Blö türkuaz renginde bir fôtr şapka.

Ev bilgileri

Yosun nasıl imha edilir?

Damlarda ve salon ağaçlarının üzerinde husule gelen yosunları imha etmek için pek kolay bir çare vardır. Bir kilo kadar Sülfat döfer (kibritiyeti hadid) almalı. Buru suda erittikten sonra yüzde on nisbetini buluncaya kadar su ilâve etmeli. Bu mahlül ile sulanan yosunlar kurur ve nihayet kaybolur. Ağaçlar ve nebatlar bu sudan ziyan görmez, bilâkis istifade ederler.

Kestane ezmesi

Kestane ezmesinden misafirlerinize ikram edebileceğiniz pek çok nadide sekerlemeler yapmak mümkündür. Masraftan ziyade sabır isteyen bu sekerlemelerden birkaçını tarif edelim:

Suda pişmiş kestaneleri ayıklamalı, güzelce ezmeli, içerisine toz şeker, birkaç damla konyak yahut rom ve gayet ince kıyılmış portakal kabuğu sekerlemesi ilâve ederek karıştırmalı. Bu hamurdan bir kahve kaşığı miktarı alarak çekirdeği çıkarılmış tatl kuru siyah eriklere doldurmalı.

Bu hamurdan bir kahve kaşığı alarak el içerisinde yuvarlanmalı sonra her iki tarafına evvelden ayıklanmış, hazırlanmış olan yarımşar yarımşar iç cevzleri yapıştırılmalı. Bu kestane hamuru ile çekirdekleri çıkarılmış hürmular da doldurulursa pek nefis olur.

Hurma içerisine çekirdeği yerine iç kabuğu ayıklanmış ve hafifçe kızartılmış badem de konulabilir.

Tarif edilen kestane ezmesi içerisine daha birçok meyva sekerlemesi katarak ceviz büyüklüğünde yuvarlaklara ayırmalı, sonra dövülmüş, badem, fındık, fıstık gibi meyvalardan birine bulamalı

Yeni Şapkalar, Sak Tuvaletleri

Küçük kenarlı ve tepeli şapkalar, başlarımızda, buklelerimiz üzerinde iyice geçmeden duracaktır. Çıktığı zaman epey tenkid ettiğimiz tepeye doğru çıkarılan, ondüle ve küçük buklelerle âdetâ tıtır vaziyette duran saç tuvaleti gittikçe yerleşiyor gibi görünüyor.

Şapkaların tepeleri dar oldukları kadar yüksek ve fôtr şapkalar da dört veya üç köşeli bir şekil irae edeceklerdir. İnce hasır ve kumaş tan yapılmış şapkalarda bunlar meselâ helezon biçimini de alabileceklerdir.

Şapkalarımızın kenarları çok değişik ve muhtelif şekiller gösterebilir.

Her mevsimde, terziler, müşteriye siyah elbiseler yerine korent, viyoleto, gece mavisi renkli elbiseler kabul ettirmek isterler. Fakat kadınların ekserisi yine siyah renge avdet ediyorlar; bu suretle

Dekolte Güzelliği

Sırtta ve göğüste geniş bir surette açılan büyük akşam tuvaletleri ancak güzel bir dekolteye mâlik kadınlar tarafından taşınabilir. Böyle güzel bir dekolte de devamlı ihtimam ve ısrarla vücud bulabilir.

Hergünkü beden sporu, bu gaye için yapılsa, omuzların, kolların, boyunun çizgisini ehemmiyetli surette değiştirir, güzelleştirir. Hattâ adaleter fazla bir inkişaf verdirilmemelidir. Boyun, ince olmamalıdır (bazan yanlış olarak aksi söylenir). Heykellerin "kolan", şeklindeki boynu bir güzellik ifade eder, başı daha küçük ve sevimli gösterir. Boyun inkişaf ettirmek ve dik tutmak için, her gün başuzerinde muayyen ağırlıkta bir eşya, meselâ büyük bir diksi-

modayı çıkaran kimseler bu siyah elbiseleri daha neşeli bir hale koymak için açık ve güzel renkli şapkalar yapmaktadırlar. Bunlar ne-den yapılacaktır? Gayet ince hasırndan: satürn, panama, Piko.

yoner veya kum torbası tutmalıdır. Baş dik duracak ve muvazene bozulmadan bir miktar yürünecektir.

Eğer ense kısmındaki yağ tabakaları azaltılmak isteniyorsa jimnastik buna kâfi gelmez. Elektrikli veya elektriksiz masaja mü-racaat lâzımdır.

Boyun ve çene için hususî bir krem vardır, bu krem etleri sertleştirerek deriyi gerer. Boğaz kısmına gelince, bunun güzelliği soğuk su ile, tazyik altında duşlarla temin edilebilir. Burada yapılacak her türlü masaj veya friksiyon oldukça şüpheli ve risklidir.

Çizgilerin tekemmülü dekolte için kâfi değildir. Tenin inceliği, renk birliği, ince tüyleri de çok ehemmiyetlidir. Teninde muntazam olmanın kabarıklıklar bulunan kimseler bazı hususî yağlar, nişasta ve taze limon suyu kullanırlar. Bilhassa kollar için Pons taşı istimal edilmemelidir. Yoksa deri sertleşir ve kızarır.

Kara Ahmet Nasıl Cihan Şampiyonu Oldu?

Tefrika No: 22

YAZAN ; TEVFIK PARS

Kara Ahmet Nihayet Pol Ponsla Güreşecekti

Bütün Paris Bu Heyecanlı Güreşi Seyre Hazırlanıyordu

Bütün Paris Kara Ahmed - Pol Pons güreşini bekliyor, hattâ bütün dünya heyecanla bu güreşlerin seyrini takip ediyordu.

Paris sokaklarında, cihan pehlivanlığının bu en son güreşinin rekamları gözleri kamaştırıyor, duvarlardaki ilânlar, halkı heyecanlandırıyordu.

Pol Pons - Kara Ahmed güreşinin saati yaklaştığı zaman, salon iğne atsan yere düşmez bir vaziyete gelmiş, Paris caddeleri ana baba gürü olmuş, güreş yerinin önü binlerce insanla dolmuştu.

İçeride yer bulamayanlar, ayakta duranlar, bir sandalyeye üç kişi oturanlar yetmiyormuş gibi, bir de güreş yerinin önü binlerce insanla doluyor, polisler halkı dağıtmaya, yolları açmaya çalışıyor, hattâ muvaffak olamıyordu.

Bütün gişeler kapılarını kapamış, doha sabahdan itibaren satılacak bir tek kişilik yer kalmamıştı.

Salonun içi bir mahşeri andırıyor, bu müdhis manzara meraklıları büsbütün heyecanlandırıyordu.

Küçük güreşler olup bitmiş, sıra büyük güreşe, cihan şampiyonluğunun son müsabakasına gelmişti.

Bu müsabakada galib gelecek, 1900 - 1901 senesi cihan pehlivan unvanını alacak, hem de binlerce liralık sergi mükâfatını kazanacaktır.

Bu, birçok bakımdan mühim olan güreşi görmek, senelerce dünya şampiyonluğunu muhafaza eden Pol Pons'u ve onun en tehlikeli rakibi olan Türkü seyretmek için, kim bil-i kaç gün evvel son güreş için yer tutmuşlardı.

Salonda herkesin yüzü güreş minderine çevrilmiş, biri Fransız, biri Türk olmak üzere iki büyük bayrak güreş yerinin üstüne çekilmişti.

O sırada salonda bulunan Türkler, kim bilir ne büyük bir heyecan içinde bulunuyorlar, kim bilir nasıl bir kuvvetin tesiriyle dişlerini birbirine vuruyor, titriyorlardı.

Herkeste Pol Ponsun muhakkak kazanacağı ümidi kökleşmişti.

Bilhassa halkın arasında şu yolda konuşmalar kulağa çarpıyor:

— Canım bu adam Koca Yusuf kadar olamaz ya!

— Doğru. Koca Yusufun karşısında iki buçuk saat güreş etmek!

— Hem de iki defa yenilmek!

— İmkân yok, Pons bir solukta Kara Ahmed'i yenecek!

— Veyahud: (Pes) ettirecek!

Diyenler oluyordu...

Binbir kafadan çıkan sesler, fikirler birbirine karşılıyor, yavaş yavaş büyük güreşin saniyeleri yaklaşıyordu.

Halkın heyecanı son haddine geliyor, bilhassa aylardan beri Kara Ahmed'in güreşlerini merakla takip eden ilk kadadaki sarı saçlı Fransız kızının sabırsızlığı herkesin nazarı oikattını celbediyordu.

Güreş minderinin üzerine doğru sarkan büyük Fransız - (Türk bayrağı) nazlı nazlı sallanıyor, geçen saniyelerin heyecanı binlerce insanın unaluyordu.

Nihayet birdenbire hakem mindere fırlamış, elindeki megafonu ağzına almıştı.

Yüz binlerce insan soluksuz duruyor, bir tek kişi nefes almıyordu.

Büyük madeni borunun ağzından dökülen, salonun bütün köşelerinde gürleyen:

— Alo! Alo!

Sesini, derin bir sükût takip ediyor, hakem Mösyö Garobi sözüne devam ediyordu:

— Muhterem madamlar, muhterem mösyöler! Biraz sonra cihan pehlivanlığının son güreşi yapılacaktır!

Malûm olduğu vechile Koca - Yu-

suf - Pol Pons güreşi münazaalı bitmiş, ve cihan pehlivanlığı bu suretle müessif hâdise ile neticelenmişti.

Muhterem halkın ısrarı üzerine Pol Ponsa dünya şampiyonluğu unvanı verilmemiş o tarihte İstanbul'dan şehrimize gelen Kara Ahmed ismindeki bir Türk pehlivanla da güreş etmesi istenmişti.

Halbuki güreş kaidelerinin bilâfina olarak yapacağımız bu hareket karşısında bizi bütün dünya tenkid edecekti.

Bizce bütün kudreti bir meçhulden ibaret olan yabancı bir pehlivanı, doğrudan doğruya Pons gibi dünya şampiyonu ile karşılaştıramazdık.

Maamafih o, bir aydan beri yaptığı harikulâde güreşlerle bütün kudretini bilfiil isbat etmiş, ve cihan şampiyonu Pol Ponsla güreşmek fırsatını hak etmiştir.

Dünyanın Postan sonra en namli pehlivanlarını, birer gece ara ile yemmiş olan Türk pehlivanı Kara Ahmed, son güreşini biraz sonra Pol Ponsla yapacak, bu güreş yenilinceye kadar uzayacaktır!

Hakem Mösyö Garobi sözünü bitirip, elindeki megafonu yere indirince, halk müdhis bir vaveylâ koparmış, yüz binlerce seyircinin yarısı:

— Haydi Pol Pons!

Diğer yarısı:

— Haydi Türk!

Sadalarile bağırıp haykırmıştı.

Artık salonda gürlütüden durulmuyor, müdhis uğultudan insanın kulakları tikaniyordu.

Salonun kubbelerinde uzun, boğuk uğultular gibi akisler yapan bu kalabalık insanların sesleri birdenbire coşkun çığlıklara garkolmuş, Pol Pons güreş minderine çıkarken yüz binlerce insanı içine almış olan bu muazzam salon müdhis bir alkolla dolmuştu.

Ponsu güreş yerinde gören taraftarları, durmak yorulmak bilmeden alkışlıyorlar:

— Haydi Pol Pons!

— Haydi arslan!

— Haydi Fransız arslanı!

Gibi kelimelerle boğazlarını yırtarak, gırtlaklarını paraharak haykırıyorlardı.

Tarafdarlarının çılgın alkışlarını, delicesine haykırışlarını duyan Pol Pons güreş minderinde balonlar gibi şişiyor, aralık duran koltuklarının altı büsbütün genişliyordu.

Bakışları canavar bakışı gibi sertleşiyor, omuzları, kalın ensesi büsbütün dikleşiyordu.

Zaten senelerden beri dünya şampiyonluğunu muhafaza etmiş, Koca Yusuf gibi bir Türk pehlivanile iki defa berabere ilân edilmiş cihan pehlivanı Pol Ponsun, belki kollarını kabartmaya, koltuklarının aralıklarını açarak, etrafına canavar gibi bakmaya, ve o kadar da kendini ağır satmaya hakkı vardı.

Fakat halkın ona yaptığı büyük tezahürü kendisini büsbütün dev aynasında görmeğe, kânata metelik vermeye teşvik ediyor, alkışlarla inleyen salonun hafî onu muhakkak ki heyecana getiriyordu.

İşte bu duyduğu büyük gururun, âsabını bozduğu büyük heyecanın zararlarını hesaba katmayan Pol Pons, halkın dakikalardan beri bitmeyen tezahürlerine bin bir türlü reveranslarla mukabele ediyor, o zamana kadar görülmemiş harikulâde numaralarla halkı güldürüyordu.

Güreş hayatının en kudretli bir çağında olan o zamanlar şöretli dillerde dolayan Ponsun, Yusufun üçte biri olmanın kabadağı tavırda Türk coğugunu çevire çevire yemesi ve tekrar cihan pehlivanı olarak ilân edilmesi lâzım geliyordu.

(Devamı var)

General Kâzım Karabekirin Hatıratı

BÜYÜK HARBE NASIL GİRDİK ?

MİSYONERLERİN FAALİYETİ

Bu Tehlikeli Adamlar, Din Kisesi Altında Nasıl Çalışırlar ?

Katolik Misyonerlerinin büyük bir kısmını Fransa yetiştirmekte ve onların idaresi için büyük bir para sarfetmektedir.

b — Proteston Misyonerler: Bunların her tarafta inkısaftı on sekizinci asırda başlamış ve on dokuzuncu asırda müdhiş bir hız almıştır. Bugün bu maksadla her Protestan memleketinde birçok cemiyetler tesis olunmuştur. Bunlar kâfir Milletler [Hristiyan olmayanları dinsiz sayıyorlar!] memleketlerine din neşretmek, oradaki masum çocukları dinsizlikten kurtarmak [yani Protestan yapmak!] ve şark mekteplerini bu bakımdan ıslah etmek üzere Misyoner yetiştirmek ve sevk ve idare etmekte meşguldürler.

İngilizlerin teşkilâtı en eski ve en kuvvetlisidir. Daha 1649 da [İngiltere'de Cumhuriyetin ilân olunduğu yıl] Londra'da parlamento Hristiyanlığın nesri için bir cemiyet teşkil etti. 1698, 1792, 1805 tarihlerinde bu cemiyet yeni hızlarla teşkilâtını bu cemiyet yeni hızlarla teşkilâtını yaydı. İngiltere, Almanya, İsviçre, Danimarka, Amerika ve Rusya'da 1000 den fazla merkez tesis olundu.

Merkezi Londrada olan yalnız İngilizlerin (Hristiyanlığın bütün dünyaya nesri için bir cemiyetleri on dokuzuncu asırda 7000 gube açtı ve 28.000.000 din kitabı bastırıldı ve dağıttı. Bu kitaplar bütün dünya dinlerine de tercüme olunarak çoğu bedava verildi.

1824 de Fransız protestanları da Paris'de bir (İncil Misyon cemiyeti) tesis etti.

Misyonerliğin şu kısa tarihinden sonra bugünkü haline bakalım:

Müstemlekeci devletler kendi müstemlekelerinde başbaşa ve Asya ve Afrika'nın her tarafında rekabet halinde veya nüfus mntakalarına ayrılmış bir halde kendi Misyonerlerle müdhiş faaliyettedirler. Dolgun bütçelerle bu faaliyet günden güne artmaktadır.

Osmanlı memleketlerinin de her tarafına yayılmış olan Katolik ve Protestan Misyonerleri muhtelif şekiller altında çalışırlar. Başlıcalarını kaydediyoruz:

1) Dinî teşkilât, 2) Mekteb ve müesseseler, 3) Maskeli teşkilât.

Dinî teşkilât; mukaddes kitapları değiştirmek, mecmualar neşretmek, telkinler yapmak; ve insanlık gösterişle büyük küçük yardımlar yapmak suretile Hristiyanlığı sevdirmeye ve yaymaya çalışırlar: İngilizlerin bu maksadla birçok yerlerde ve hatâ Nasturiler bile elde etmek için Musul'la Van arasındaki İmadiye ve Cölemerik'e yakın iki köyde bile (Archbischof of Camterbury Mission) adile birer müesseseleri ve bunların idaresinde birer mektepleri vardı. Bu teşkilât Londra başpiskoposluk Misyonu olarak faaliyette idi. Amerikalıların (Bible House) dedikleri İncil evi teşkilâtı da bunun bir nevidir.

Bu türlü teşkilât, Asyada ve Afrikada uyanmamış kavimler arasında çok kesif ve faaldir. Ancak İslâm muhitlerinde halk arasında umdukları derecede alâka görmemektedirler.

2) Mekteb ve müesseseler: Akaliyette bulunan Hristiyanların çocuklarını talim ve terbiye ile tâbiyetinde buldukları unsura üstün bir hale getirmeye, başka dinlere mensub çocukları da Hristiyan yapmağa ve hiç olmazsa millî ve dinî seciyelerini bozmağa çalışırlar. Bunların telkin vasıtası; mekteplerde dersler ve ibadethaneler; beden terbiyesi ve musiki salonları, kamplar, kuraat salonları, kütüphaneler, pan-

Y. M. C. A. Harflerile Hulâsa Edilen (Hristiyan Genç Erkekler Cemiyeti) nin Gayesi Nedir ?

Yazan: General Kâzım Karabekir

— 16 —

siyonlar... gibi müesseseler ve teşkilâtlarla da maddî ve manevî yardımdır. Başta Amerikan Kolejleri olmak üzere bu maksadla memleketin her tarafında açılmış olan ecebî mekteplerle müesseseler gibi. Bu türlü müesseselerin başkası Y. M. C. A. (Vaymse) dir. (*)

Her devletin Misyoner müesseseleri aynı zamanda Osmanlı memleketindeki Hristiyan gençlere kendi milletlerinin malî ve ticarî müesseselerinde bol maaşla iş buldukları gibi ayrıca Hristiyan işçilerine ve köylülerine hariçte ve bilhassa Amerikada iş bularak orada gözlerini açıyorlardı. Bu suretle kafası ve kesesi boş olarak giden köylüler bile birkaç yıl sonra olgun ve dolgun bir halde memleketine dönüyorlardı. Bilhassa Bulgarlar ve Ermeniler bu

[*] Y. M. C. A. harflerile hulâsa olunan teşekküllerin İngilizcesi Young Men's Christian Association-ur.

(Hristiyan Genç Erkekler Cemiyeti) demek olan bu teşekkülün başlangıcı on yedinci asıra kadar çıkar. Müsbet ilimler ortaya atılınca münevver Hristiyan gençleri dine karşı lâkâyd bulunmağa ve eğlence hayatına fazla atılarak sefahate sürüklenmeğe başladılar. Bu felâketin önlenmesi için modern bir cemiyete ihtiyaç görüldü. Bugünkü Modern şekli 1844 de Sir George Williams adındaki bir İngiliz tarafından kurulmuştur. Maksad Hristiyan gençlerini barlardan kurtararak maddî, manevî ve dini korumalarını temin etmektir. İzcilik dediğimiz (Boy Scout dan beklenen de budur.

Y. M. C. A. İngiliz dili konuşan her yerde bulunmaktadır. Orası ister İngilizlerin idaresinde olsun isterse başka bir devletin yurdundaki ticarî kolonisi olsun. Bu cemiyetin 7000 den fazla merkezi ve 1.500.000 âzası vardır.

1857 de erkeklerinkinden ayrı ve müstakil olarak kızlar için de böyle teşekkül yapıldı. Onun remzi de Y. W. C. A. dir ki Yonug Wamen'e Christian Association yani Hristiyan genç kadınlar cemiyeti demektir.

Cihan harbinde bu cemiyetler itilâf devletlerine çok büyük hizmetlerde bulunmuşlardır.

Londra'da muazzam bir merkez binaları bulunduğu gibi uzak şarkta Şanghai gibi yerlerde bile büyük binaları vardır. İstanbul'da Türk mahallesinde, Ayasofyanın tam karşısında bir merkez açmışlar ve bu, büyük yarı ahşap binayı son günlerde metal dö plâva ile kâğır bir şekle sokmuşlardır.

Hristiyan gençleri barlardan, meyhanelerden çekip böyle binalarda ve bahçelerinde bedenî, fikrî ve dinî terbiyelerine çalışmaktan ibaret olan insani maksadlarını Türk gençlerinden de esirgememektedirler!

suretle az zamanda ihtilâli bir unsur haline de sokulmuştu!

3) Maskeli teşkilât: Bu teşkilât mensubları; kılık kıyafet, din, dil... gibi kültüre müteallik vasıflar itibarile içinde buldukları haktanmış gibi görünürler ve gayelerine ermek için halkın hariminde çalışı-

Heyeti edebiye Gelibo,uda düşman mermilerine hedef olan büyük şairimiz Namık Kemal'in makberini ziyaret ederken

lar. Bu maksadla yetiştirildikleri için çok mücehhez ve mahirdirler. Maske altında ve suretihaktan görünerek saf halkı kolayca aldatırlar. Bunların hedefi; siyasi ve dinî bakımdan temsil ettikleri halkı tefrikaya uğratarak zayıf düşürmek ve terakkiye karşı düşman veya lâkâyd bırakarak bu suretle müstemleke halkında arıyan âciz ve mütavâatın devamını temin etmektir.

Bu maskeli Misyonerler sayesinde ki henüz uyanmamış ırklar uyularından kalkamaz bir hale getirilmiş oluyor ve dünyanın her tarafındaki milyonlarca müstemleke halkı Avrupa devletlerinin bir avuç askerile idare olunabiliyor.

Osmanlı devletinin inhilâlinde diğer âmiller arasında bu üç türlü

Misyoner teşkilâtının da oynadığı roller bizim için en acı bir misâldir.

Siyasi gayelerle bu Misyoner teşkilâtı arasındaki münasebetin ne kadar sıkı olduğunu şu hâdiseler de gösteriyor:

a) 1877 de İngiliz Liberal fırkası lideri Lord Gladstonun Avam kama-

(Türkler Hristiyanları katliâm ettiler. Türkler Avrupadan kovulmalı, (Ayasofya tekrar kilise yapılmalıdır.)

Hristiyan dedikleri Ermeniler'di. Zavalı Ermenileri ihtilâle sevkeden de yine Misyoner teşkilâtı idi!

c) Misyonerler, yalnız Hristiyan unsurları Türkler aleyhine ayaklandırmak için çalışmakla kalmıyorlar; Türklerin giriştikleri teceddüd hareketlerine Müslümanlıktan uzaklaşmak mahiyetinde göstermek suretile onların din kardeşleri olan Arab vesair İslâm unsurlarıla bile aralarını açmağa uğraşıyorlardı. Yemen isyanlarında âmil olanlar, Hacı Ali, Abdullah Mensur... adlı maskeli misyonerlerdi. Cihan harbinde Mekke emirine hilâfet ve saltanat makamına karşı isyan ettiren ve çöl Arablarını Türk ordularının yan ve gerilerine saldıranlar da bu kabîl maskeli misyonerlerdi. Bunlardan maskesini düşüren yalnız Lavrens'di!

Bu misaller daha da sıralanabilir.

Misyoner teşkilâtının iç yüzünü bilmiyen müstemleke halkının esaretten kurtulması şöyle dursun, bu teşkilâta karşı kayıtsız kalan müstakil milletlerin bile âtisi tehdid altındadır:

Devlet adamlarının terakki hamlelerinde attıkları yanlış adımlar ve bu yüzden halkın yaptığı irticâlarda hep bu teşkilâtın parmağı aranmalıdır.

Osmanlı camiasını parçayan ve ondan müstemlekeler koparan devletlerin siyasi ve askeri muvaffakiyetlerini kolaylaştıran da bu kuvvetlerdi.

Bu niçin böyle oluyor? Çünkü?

Misyonerler müstemlekelerde ve müstemleke olmağa elverişli olan geri memleketlerde Reislerin, Racaların, Arabistan İmamlarının, Sultanların... harimine kadar girebilmişler-

dir. Kendileri bu başları her hangi bir yola sürüklerken, halk arasına karşın muavinleri de halkı aksi cihete çekip götürür. Bu suretle müsbet ve menfi çekimler arasında tefrikaya düşen veya uyuşturulan bir memleketin bir avuç Avrupalı eimde koyun sürüsü gibi güdülmesi veyahut bu hale getirilmesi zor olmaz. Vakit vakit Hindistanda İslâm ve Mecusi boğuşmalarından, Fas Sultanlarının birbirine düşerek yıllarca iç kavgalarından sonra Fasın parçalanıp müstemleke olduğunda, Yemen İmamlarının ve hattâ gûya Hristiyanların ayak basmaları bile memnu olan Mekke'deki Şeriflerin isyanlarında hep kendilerine hulûl yolunu bulan ve (müşavir-haşk!) rolünü yapan Misyonerlerin himmeti eksik değildir.

Bu makuleden adamlar içinde Osmanlı devletinin hariciyesinde, Babâlinin diğer dairelerinde tercümanlık vesaire gibi mühim ve devlet esrarile alâkalı vazifelere geçmek yolunu bulanlar bile vardı. Sadaret mevkiine kadar yükselen birçok mühtediler arasında bu türlü karışık işler deruhde edenlerin bulunmadığını kestirebilir miyiz?!

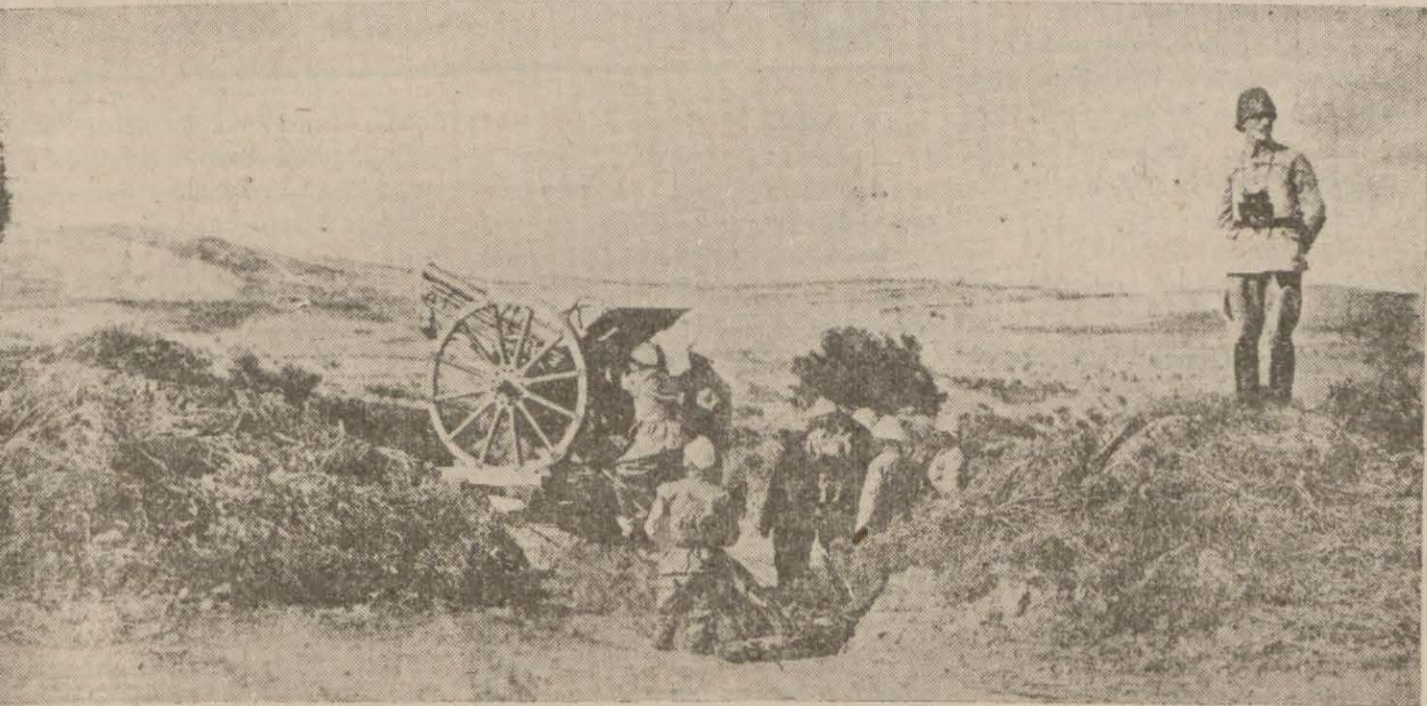
Misyonerlerin içinde bazıları da muvaffakiyetlerini daha ziyade kolaylaştırmak ve hızlandırmak için, girmiş göründükleri dinin ruhanî vazifelerini bile alabiliyorlardı:

İslâm âleminde son asırlar içinde dinî mesleklerle ait teşkilât pek ziyade bozulmuş, dinî neşriyat ta ötedenberi gayri İslâm fikirlerin karışmasına müsaîd olacak bir kayıtsızlık içinde kalmış olduğundan Misyonerlik bu zaatlardan istifade etmenin yolunu buluyor ve İslâm âlemini kendi içinden kendine mal edilmiş bir takım düşünce ve duygularla sarsıyordu. Daha acısı; Misyonerlik teşkilâtından habersiz olan memleketin öz çocukları içinde bile gafletle Misyonerliğin tefrikacılık ve uyusturuculuk emellerine uygun bir yol tutanların koyu bir taassub yüzünden teceddüd hareketlerine engel olan veya bu hareketi geciktirenlerin çıkmış olmasıdır. Bu gibiler, kütüphanelerde vâzilerle, kitablariyle yanlış düşüncelerini telkin ederken Misyoner teşkilâtının halk arasında dolaşan muavinleri de telkinlerin saf insanları heyecanlandırmasına çalışıyorlardı.

(Devamı var)

General Kâzım Karabekirin tebriklere teşekkürleri

İstanbul Saylavı Kâzım Karabekir Saylavlığa seçildiğinden dolayı her taraftan aldığı birçok tebrik telgraf ve mektuplarına karşı teşekkür ve samimî duygularının ıblâğını gazetemizin tavassutundan dilemiştir.

Düşman tayaralarına tayaralar toplarımızdan biri ateş tanzim ederken

Tuhaf Bir İzdivaç

Nermin ve Jale, zengin bir ananın iki güzel kızı idiler. Anaları Bayan Saima, kırkını geçmiş, kızlardan Nermin yirmi, Jale on sekiz yaşlarında var, yoktular.

Bayan Saima zengindi. Babadan kalma iki büyük apartmana kocası merhum Şükrü Şen de bir o kadar servet ilâve etmişti. Bunların geliyle mes'ud ve yüksek bir hayat geçirmekte idiler.

Bayan Saima üç senelik duldu. Bu müddet içinde ölüme çıkan talibleri zengin reddetmişti. Buna iki sebzeye vardı: Bincisi ve en mühimmi; zengin kızlarını everdikten sonra kocaya gitmek istiyordu. İkincisi ise; arzusuna uygun bir koca bulunmayışı idi. Kocası, merhum Şükrü Şene on sekiz sene zevcelik yapmış, istediği ömrü geçirememişti. İkinci kocasının istediği ayarda olmasını arıyordu.

İki genç kız, birden heyecana düştüler. Bay Cevdet gelmişti. B. Cevdet annelerinin avukatı idi. Babalarına aid bir alacağı kendileri hesabına takip ediyordu. Bu münasebetle birkaç kere evlerine gelip gitmişti. Avukat, oldukça zarif, genç ve bekardı. İkisine de fazla iltifat ve alâka gösteriyordu. Erkeğin bu alâkası, iki genç ve güzel kızın kalbelerini ayrı ayrı hülyalar tahtında işgal ederdi.

Nermin, Jalenin büyüğü olmak dolayısıyla tahayyül ettiği saadete daha çok kendisini namzed buluyordu. Öyle ya, ilk evvel evin büyük kızı evlendirilir, sonra küçüğü. Bilirdi ki, annesi bu kaideye muhalif hareket etmezdi.

Jale, gönül verdiği bu adamın, ablasından talib bulunmak itibarile kendisine talib olacağına kanaat getirmişti. Onun da vaziyeti bunu anlatıyordu. Daima, Nerminden çok iltifat ve alâka görürdü.

Bayan Saima, bu kibar ve iyi gençle akraba olmayı düşünmüyor değildi. Zaten kimsesiz bir gençmiş.

İçeriye içgüveyi alırlardı. Lâkin, erkek daha açılmamıştı. O, açılmadıkca da kendisi teklif edemezdi.

— İçeride kim var, Jale?
— Cevdet..

Genç kızın yüreği hopladı. Telâşını kardeşinden gizlemek için odasına çekildi.

Yakışıklı dâva vekili, iki kız da birden teshir etmişti. Hangisi önlere çıkarsa ona güllüyor, gözlerle bir şey söylemek ister gibi gülmüşüyordu. Ve bu hal, iki genç kız kalbine ayrı ayrı nüfuz eden bu hal, yerini zaman zaman, ateşli bir sevdaya terketmekte müşkülât çekmedi. Şimdi, ikisi de seviyor, birbirlerinden, annelerinden gizledikleri bu sevgi, her ikisine de, muhayyel istikbali vâdeder görünüyordu.

— Ne vakit geldi, Jale?

— Epey var.

— Ne yapıyorlar, acaba?

— O, alacak meselesi. Birkaç defa içeriye girdim. Önlerinde kâğıd, tedkik ediyorlardı.

Avukat, odadan çıktı. Nermin, o halde görünmemek için kaçmak istedi.

— Sizi görememiştiniz, Bayan Nermin. Ve görmeden gitseydim müteessir olacaktım, emin olunuz.

— Teveccühünüzü efendim.

Aynı güler yüzdü. Gözler, aynı muammayı taşımaktaydı.

— Bayan Jaleden şikâyetçiyim. Adeta, benimle bulunmamak için fırsat kolluyorlar.

— Bilâkis..

Sonra, Bayan Saimeye döndü: — Ben, sizi rahatsız etmekte gün geçirmedim halde, sizler ve bilhassa kerimeleriniz, daha bir defa yazıhaneni teşrif lûtfunda bulunmadılar.

Aradan bir ay ya geçti, ya geçmedi. Genç avukat Bay Cevdetle Nermin ve Jalenin kırkını geçmiş anaları Bayan Saimenin evlendiklerini duydum.

Ali Enver Toksoy

İki Macar mahkemeye verildi

Macar teb'asından Molmar isiminde bir Bulgar ile genç karısı Verre polise müracaat ederek ikamet tezkeresi almakla suçlu yakalanarak dün Sultanahmet 1 nci ceza mahkemesine verilmişlerdir.

Gemlikten şehrimize gelen genç koca; karısının hastalığı dolayısıyla polise gidemediğini söylemiş; bu hastalığı raporla tevsik etmesi için kendisi ve karısı serbest bırakılmışlardır.

Bundan sonra meselâ askere gidecek ve hasta olacak bir esnafın ailesine san'ati ne olursa olsun ayrı yardımda bulunulacak, o esnaf mensup olduğu cemiyetin yardım birliğine verdiği para nisbeti tetkik edilmeyecektir.

— Bugün kendisini gördünüz mü?

— Hayır. Yalnız ben yokken telefon etmiş ve kardeşimle konuşmuş. Davetini kabul ettiniz mi?

— Evet, zannederseniz siz ve kardeşiniz de davetlisiniz?

Genç kız başile tasdik ederek: — Ernst de gelecek.. dedi.

— Nezle olduğunu sanıyordum.

— Hasta değil ki. Bizimle beraber gelmek istemiyordu da ondan. Ruti kendisine haber vermeden daveti kabul etmiş, ister istemez gelecek.

— Mrs. Brenzier de bizimle beraber mi?

— Hayır. O hiçbir zaman bir gemiye binmez.

Nansinin neş'esi Denin yüzünü bir türlü güldürmüyordu.

Genç kız devam etti: — Anlaşıldı. Bugün ne yapsam nafile.. suratınız çok asık. Bu sabah zaten telefonda farketmiştim. Sizin bana garib gelmişti.

— Garib mi?

— Hepimizi yataklarımızda boğazlamışlar gibi bir his taşıyordunuz galiba. Ben öyle anladım.

— Bu defa kendinizi tutamıyarak gül-

YURTTA SABAH

Yenişehirde Yeni Bir Mektep

Yenişehir. (Hususi) — Vilâyet bütçesinden 40 bin lira sarfolunarak merkezde tam teşkilâtli bir ilkokul yapılacaktır.

Bursa belediyesinin sıhhat işleri

Bursa, (Hususi) — Son bir hafta içinde 63 fakir hasta belediye deiresinde, 24 fakir hasta evlerinde muayene olunmuş ve belediyece ilâçları verilmiştir.

Ayrıca 30 kişiye çiçek, 11 kişiye tifo aşısı yapılmıştır.

Ayrıca, 450 parça muhtelif eşya ile 400 kilo yün etüvden geçirilerek fenni temizliğe tâbi tutulmuşlardır.

Mersinde içme suyu törenle açıldı

Mersin (Hususi) — Güzel ve şirin Mersinimizin en büyük ve hayati bir ihtiyacı olan temiz su işi bu sene temin edilmiş ve evvelki gün kü kurtuluş bayramı tezahüratında resmîkışad merasimi icra olunmuştur.

Bu törende belediye reisi Mithat Toroğlu bir nutuk söylemiştir. Bundan sonra defterdarımız Bay Halil Serim kordelâyı kesmiş ve davetlilere tesisat gezdirilmiştir.

Konyalıların bir senede yediği et

Konya, (Hususi) — Geçen bir yıl içinde Konya mezbahasında 33 bin 660 baş hayvan kesilmiştir. Bu; 862 bin 811 kilo et tutmaktadır. Belediye bir yıl içinde resim olarak 30 bin 334 lira tahsil etmiştir.

Anamurda hayvan hastalıklarıyla mücadele

Anamur, (Hususi) — Mıntakamız dahilindeki 5 köyde yenden 2770 koyuna çiçek aşısı yapılmıştır.

Kuzulama mevsiminin yaklaşıyor olması dolayısıyla sürü sahipleri bu hastalıktan oldukça endişe göstermekte iseler de icap eden tedbirler tamamlanmaktadır.

Mektebin bu sene 10 bin liralık kısmı ikmal olunacaktır.

Bu hususta Vekâletten müsaade gelmiştir.

Çirkin ve acıklı bir hâdise!

Gülzar (Hususi) — Kazamzın Haligal köyünde çirkin ve acıklı bir hâdise olmuştur.

Mustafa Yıldırım isiminde birinin henüz 12 yaşlarında bulunan kızı Abide evinin damında otururken aynı köy halkından Abdurrahman oğlu Hüsnü ve arkadaşı Mahmut oğlu Mehmedin tecavüzüne uğruyarak dağlara kaçırılmıştır.

Akşam evine dönen zavallı baba kızını bulamayınca vakayı jandarmalara haber vermiştir. Jandarmalar sıkı bir takip neticesinde bir buçuk gün sonra canavarları ve yanındaki zavallı kızını bulmuşlardır.

Alçakça kız kirlenmiş iki sefil tevkif olunarak hapishaneye atılmışlardır.

Dişçürük Süleyman pehlivan

Adana (Hususi) Nisanda Ankarada yapılacak olan Türkiye - Finlandiya güreş müsabakalarına hazırlanmak üzere beden terbiyesi genel direktörlüğü tarafından davet olunan 79 kilo serbest güreş birincisi diş çürük Süleyman pehlivan Ankaraya gitmiştir.

Adana belediye reisinin seyahati

Adana, (Hususi) — Belediye reisiimiz doktor Yusuf Ziya Özbağcı yol işlerinin halli için Ankaraya gitmiştir.

Kuduz bir köpeğin marifeti

Bahkesir, (Hususi) — Merkeze bağlı Karaman köyünden Mehmet kızı 55 yaşlarında Zelihayı köy içerisinde kuduz bir köpek ısırması. Kadın hastahane tedavisi altına alınmıştır.

RADYOLIN

ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

KATIL ARANIYOR ?

KİM ÖLDÜRDÜ ?

YENİ SABAHIN POLİS ROMANI
64 Çeviren: R. SAGAY

meğe başladı.

— Muhakkak dün gece, dar yolda gördüğümüz şüpheli şahıs sinirleri mesir etmiştir de ondan. Her halde siz, erken kalkmış, bütün gününüzü neş'e içinde geçirmiş benziyorsunuz.

— Evet, pazarları, erken hareket edilmezse yollarda kalabalıktan çok rahatsız olunur.

Hakikaten öyledir. Uzun müddet golf oynadınız mı?

— Evet.

— Kardeşinizle mi?

Nansi, biraz kızardı.

— Hayır. Yalnız oynadık. Bazı günler allemden tamamen uzaklara kaçarım.

(Tenis korduna gelmişlerdi. Sabahleyin taşıdığı eşarpı iskemlenin üzerinde duruyordu. Elini uzatarak eşarpı aldıktan sonra dalgın bir tavırla:

— Bana nasihat versenize.. diye âni bir hareket yaptı. Ernste karşı ne gibi bir tavır takınayım?

— Ernste karşı mı?

— Vaziyeti daha fazla karıştırmam ki. Kendi şahsının tezahürüne mâni olmak istiyor. Bu sabah, geç geldiğim için benimle kavga etti. Ve yemekte de bu hal devam etti. Fakat kendisinden şikâyet ettiğimi zannetmeyiniz ha. Kendisini sevmeyişimin farkında.. bu da sinirlerini bozuyor.

KIRIK PLÂK

Yazan: BEDİT ESEN

Bozuk kaldırım yollardan, süslü, temiz dükkânlarla tahta sergici salâşlarının omuz omuza verdiği çarşıdan ve iki aralı sokaklarda geniş bir saha kaphyan depoların keskin bir tütün kokusu yaptığı geniş bir caddeden geçerek şehrin öbür ucuna varıldığı zaman; dört beş dönüm bahçenin ortasına kurulmuş kocaman, şık ve modern bir köşkle karşılaşırız. Şehirde güzel evler yok de - gildir; fakat bu, ya Ankaradan, ya İstanbulun meşhur yeni semtlerinin birinden buraya fırlatılmış gibi peyeni, şık ve zevkli dir:

Geniş mermer merdivenli antresi, üstü kapalı çiçekli büyük balkonları, çiçeklerle dolu seri, evin boyunca yan taraftan uzanan pergolasından ve bahçe kapısının üstünden sarkan rengârenk gülleri, salkımları, yasemenlerle; mermer havuza işilen salkımsöğütleri, bahçenin nihayetindeki küçük yeşil korusile bu umulmadık yerde insana hayret, zevk ve hayranlık verir. Camlı sokak kapısından oraya buraya konulmuş palmiyeler, trabzanından salon çiçekleri sarkıtılmış geniş bir mermer merdiven, hole serpiştirilmiş hasır koltuklar görürsünüz. Pencere - lerinden eksilmeyen şen çocuk sesleri, mütemadiyen ya bir tarafın camını silen yahut mermer antreyi, merdivenleri temizleyen hizmetçilerin girip çıkışı, ara sıra çocukların oynadığı bir piyano sesi eve ses ve hareket verir.

Kütüphane odasının açık penceresinden görülen hemen daima aynı koltukta oturarak mütemadiyen sigara içen ve okuyan genç kadın Nebil beyin karısıdır. Fazla sokağa çıkmaz. Ve olur olmaz herkeste görüşmediği, her toplantıya iştirak etmediği için ismi kibirli, çıkmıştır. Ashında münzevi ruhlu, çekingen ve iyi kalblidir.

Mukabilinde hiç bir şey beklemeyen mümkün olduğu kadar sağa sola yardım etmeğe koştu - ları için memleketin fakir tabaka kilâne katlanan genç kadında tükenmez bir sabır ve ümit vardır. Çocukların büyüğü bir sene - dir İstanbulda leyli bir mektepte okuyor. Bu sene ikinci sınıfa geçti. Bu, ailenin sayılı bayram günlerinden biri oldu: İlk müritvet.. Akşam yaklaştıkça evde hareket ziyadeleşir. Genç kadın sigarasını ve kitabını bırakır, bahçede çiçekler sulanırken taze bir

tuvalet ve sevinçli bir neşeyle: üç kanatlı geniş kapağına uzanan kumlu yoldan kocasına koşar. On senedir hep aynı şey tekrar eder: — Üpüşürler ve erkek kadının sonra kadın onun elini dudaklarına götürür. Kâh bahçenin bir köşesi tetkik edilerek, kâh gündelik bir mesele hakkında müddeler yahut havadisler birden boşaltılarak elele eve doğru yürürler.

Bu on senelik evlilikte henüz birbirlerini incitecek ufak bir vaka geçmemiştir. İkisi de sırasile birbirlerinin hislerine hürmet etmeyi bilmişler. Kâh biri diğerinin kederlerini dağıtmağa uğraşarak, kâh öteki onun ufak bir sinirini teskinle çalışarak tam bir hayat ve kalb birliğiyle memleketin gözü onların üstündeydi. Kadın güzel ve zarifti. Erkek yakışıklı, daima temiz gezer ve ikisi de evine son derece bağlıydı. Bu uygun yaşayış herkeste gıpta ve hayret uyandırır. Fakat bir gün ilk fırtına koptu. Eskilerin "nazar değmeyi bilmişler, kâh biri diğerinin şey eğer hakikatte bu yuva da bir gün göze geldi.

Mesele bir hiçten çıktı. Eger "nazar değme.. ve "göze gelmek.. doğru olmasaydı veya "kader.. inanmasaydı, on senedir birbirlerine iğneli bir söz söylemeyen, yalandan olsun surat etmeyen bu çift böyle yoktan yere ayrılır mıydı?..

Sıcak ve kasvetli geçmiş bir ağustos günüydü. Günün bütün boğucu sıcağına rağmen mütemadiyen çalışan Nebil fena halde sinirlendiren bir hâdise olmuştur: Bir borçlunun malına haciz koydurmak mecburiyetinde idi. Merkezden bu yolda emir almıştı. Fakat hacizden evvel borçlunun, malının bir kısmını kaçırdığını haber almıştı.

Diğer taraftan rakip şirket - lerden biri Nebil Beyin ehemmiyet verdiği bir partiyi gizlice kapatmıştı. On beş senelik iş hayatında böyle bir vaka ilk defa başına geliyordu.

O dürüst, namuslu ve çalışkan bir adamdı. Hiç bir zaman rakiplerinin böyle bir şeyi yapmalarına meydan vermemişti. Zaten köylü de onu sever malını bir defa ona göstermeden kimseye vermezdi.

Bu iki vaka birden Nebilin asabını son derece bozmuştu. Yazı - haneden çıkınca doğru evine gitmedi. Bir iki tüccarla beraber şehrin ağaçlı kahvelerinden birine girdi. Bir tavla maçı seyretti. Sonra arkadaşların ısrarile oturarak üstüste iki parti de yenildi.

Zihni mütemadiyen kaçan tüttün partisile, kaçırılan malda idi. Oyun bitince dalgın, dalgın kalktı. Şapkasını aldı ve çıktı.

(Devamı var)

Bahçede hava kararıyordu. Misafirler arasında gidis hareketleri başlamıştı. Derandada bıraktığı şapkasını almaya giderken Nansi, kapılardan birinin eşliğinde gördü, Deniz çağırıldı. Bu davete samimiyetle cevap verebilmek için kendisini tutması genç kızın dikkatini celbetti. Kaşlarını çatarak:

— Neni var? Niye somurtuyorsunuz? diye sordu.

— Ben mi? Ortada bir şey yok ki.

— Sizi ben çağırırım değil mi? Buna rağmen geldiğinizdenberi neye benden kaçtınız?

— Beni mazur görünüz. Sizinle başbaşa konuşacağımı zannederken az kalsın kalabalıktan boğulacaktım.

— Ben de bu kadar misafirin geleceğini bilmiyordum ki. Teyzeme bunu söylemeği unuttum. Ne olacak, öyle kızmayın, beni tenis korduna kadar götürür müsünüz? Eşarpımı unuttum.

Yoldan aşağı doğru indiler.

— Bu akşam Astart'da yemeğe davetli misiniz? Pedder rica edecektir.

— Belki sizin başka birisini sevdiğinizi zannediyor.

Genç kız başını salladı.

Den:

— Acaba hakkı mı var? diye ısrar etti.

Nansi tekrar ses çıkarmadan başını salladı ve:

O derece canım sıkılıyor ki! Hangi yolu takip etmem lazım geldiğini söyleyene.. dedi.

Bunları yalvarır gibi söylüyordu.

— Size ne vakit bir tavsiyede bulunsam, bunları nazarı dikkate almıyorsunuz ki.

— Neleri ima etmek istiyorsunuz?

— Reardon ile olan münasebetinizi.

Genç kızın yanakları kızardı. İcini çekti.

— Bir gün gelecek her şeyi size söyleyeceğim. Fakat şimdi ağzım kapalıdır.

Gözlerini Dene kaldırdı..

— Maziyi arkada bırakmaya karar verdik. Bunu bozmayalım. Fakat bana karşı vaziyetiniz değişmiş gi-

bi. Bilmeden acaba sizi incittim mi? Şüphesiz ki size bazı ağır sözler söylemiştim. Ama bunları birbirimizi tanımadan evvel demiştim. Ve beni o derece kızdırıyor ve korkutuyordunuz ki. Öyle günlerim olur ki kendimi kat'iyen zaptedemem. Beni çok şımarttılar. Zengin olduğumuz zamanlar da aklıma gelen her şeyi yapardım..

Den soğuk bir tavırla:

— Bana söylediğiniz seyleri bahis bile etmiyelim. Bu lakırdıları düşünmeden söyledığınızı biliyorum.

— Fakat bir bakınız, şimdi tavrınız öyle tuhaf ki. Halbuki bana karşı sempati duyduğunuzdan bahsetmişsiniz. Bundan ümidim pek yok. Bilâkis size karşı büyük bir sempati var. Bugün sizi göreceğimi düşünerek vaktimi geçirdim ve ne gelip de misafirleri görünce suratımız asıldı. Ben de şaşırarak kaldım.

— Yamlıyorsunuz, bende gayci tabii yok. Ne münasebetle size karşı surat çeceğim? Ortada bir sebep yok ki?

(Devamı var)

Kitap Tenkidi

Bahçıvan Tercümesi
Münasebetile

YAZAN: BAH DÜRDER

İbrahim Hıoyi, bizim memlekette İngilizce tercüme yapanlardan ve o dili hakikaten iyi bilenlerdendir. Muhtelif gazete ve mecmualarda İngiliz edebiyatına ait birçok etüdlere muhakkak ki karilerimiz rastlamışlar ve bunların birer emek mahsulü olduğu kanaatine varmışlardır.

İşte son günlerde, önce tercümesini yapıp bir defa bastırıldığı hüner şairi Tagore'nin bahçıvan'ını yeni bir önsöz ilavesiyle, tekrar çıkarmış bulunuyor. Bu sefer, Remzi kitabevinin firmasını taşıyan bu kitap; şairin memleketimizde gevrilmiş yurd ve dünya, bu böyle ay, Minmajlı sevgi bahçeleri bu bahçıvan'ın başka bir tercümesidir; Ve yine bahçıvan ismiyle, başka bir mütercim tarafından yapılmış bir tercümeler daha vardır. (İsimli kitablardan sonra çıkan, fakat onlardan çok ragbet kazanan bir isimdir.

Hakikaten lirimiz kuvvetli olan bu ihtiyar Hindli, dünyaca aşk şairi, perdiyetçi şair olarak tanılır ve itinalı bir surette tercüme edilen eserde, bu tarafı bariz olarak gösterir.

Ben, birinci basılışı dolayısıyla 4 numaralı Kalem mecmuasında, İngilizce bilenlerimizin sanki başka hiç muharrir yokmuş gibi Tagore'e saplanmış olduklarına akıl erdiremediğimi; başkalarından tercüme yapılsa her halde Tagore'deki kazanımdan daha çok şeyler elde edeceğimizi yazmıştım.

Bugün esas itibarıyla Hoyi'nin güzel tercümesine hiç bir şey söyleyememekle beraber, eski fikirlerimi burada tekrarlamak lazım geldiği kanaatine vardım.

Bu vesile ile birkaç noktaya da temas edeceğim.

Bu, benim otoriter edebiyata taraftar olmamaklımdan; ve Tagore'un içinde bulunduğu şeraiti düşünmeden bu şekil edebiyatı tercih ettiğinden doğma bir keyfiyettir. Çünkü Tagore ilhamını, istilâya uğramış memleketin kurtuluş çarelerinde değil, saçma sakalma bakmadan genç kadın vücutlarının beyazlıklarında arayan bir şairdir.

Hele memleketin kurtuluşunu hazırlayacak veya vatandaşlarımızın ızdırabını haykıracak yerde gençliğin aşısını duyunca ecnebi emellerinin yolunu tutması ona sempati bakımından çok şeyler kaybettir miştir.

Hakikaten Hindistanın, içinde bulunduğu fecaati düşünmeden böyle aşk şiirleri derlemeğe kalkması aynı şartlarla çevrilmiş ve fakat kurtulmasını bilmiş milletlerin affetmeyecekleri bir halidir.

İbrahim Hoyi'nin müellife ait sözlerden kendine bir şey alması icabeder. Bu satırları yazanın isteği, esasen güzel olan tercüme için bir (medhiye) yazmaktan ziyade, eser sahibi hakkındaki düşüncelerini söylemektir. Çünkü o, Dickens Hüksley dururken, hattâ Oskay Vaylo, ve Bayrondan bile tercüme yapılmaması taraftarıdır.)

Belli İbrahim Hoyi benim fikrimde değildir. Onunla aramızdaki edebiyat zihni farkını ne olursa olsun her şeyden evvel tercüme eserden bahsedelim.

Çünkü münekkidler tarafından müellif için söylenecek sözlerin, eserin umuma arz edildiği vakit karşışa şekliyle alâka nisbeti değişir.

Eser, ilk tab'ı gibi gayet itinalı bir şekilde basılmış, hattâ ikinci tab'ı için bir mukaddemecik de ilâve edilmiştir ki, mütercim buradaki "bu eserin şerefi, asıl yazana aittir. Çevirenin ise ortada bu (vaarta) dan başka bir şeyi olmadığını takdir ediyorum." şeklinde bir sayfa üzerinde durmak istiyorum..

Edip İbrahim Hoyi

Vakia bilhassa bizim memlekette mütercimlere düşen şeref yapı az ise de; ben, dünya eserleriyle yakından alâkamm ilerleyişimize mühim âmil olacağı kanaatine bulunduğumdan hiç de İbrahim Hoyi'nin fikrine iştirak etmiyorum. Ve onların yaptıkları için ehemmiyetine kani bulunuyorum. Vakia asıl ile tercüme arasında onun dediği gibi münasebet yok değildir, lakin bizim şartlar göz önünde tutulursa, bilâkis mütercimler bilinmiş eserleri, tanıtmak için yapmış oluyorlar ki bu da şeref bakımından (tabii para değil) unutulmayacak bir şey değildir. Mesela tercüme vadisindeki yaptıkları iyilik ile Ruşen Eşref'i, Mustafa Nihad'ı, Nasuhi Baydar'ı, Hasan Ali Edinir'i kim unuttur?

Velhasıl tercümelemin yapılması, eser sahiplerinin kıymetlerini bize nakletmek olduğundan yabana atılacak bir şey değildir.

Eserde enteresan iki tarih var: Birinci basılışı gösteren Mayıs 1938; ve ikinci basılışı gösteren aynı senenin birincikanun tarihi.

Son zamanlardaki bütün edebi hareketleri düşünelim; hakikaten mütercim sevindiği kadar mühim bir hâdise ile karşılaşmış bulunuyoruz:

Yedi ayda bir tercüme eserin tükenmiş olması keyfiyeti... Kitabın müsterisizlikten, muharrirlerin okuyucu azlığından şikâyet ettikleri bir sırada, bu bitiş çok mânâlıdır. Nitekim Remzi kitabevinin evvelki sene Şubatında miktar bakımından Bahçıvan çok olarak bastığı Gorki'den stepte ve Anadolu Mizans'ından Tais'in ikinci baskıları bunu kuvvetlendirmiş oluyor. Bunun sebeplerini; ucuzlukta, güzel basımda okuyucu zümresinin çoğalmasında, sürüm ve dağıtım işlerinin teknik bir şekil almasında aramak lazımdır.

Tekrarlıyalım. Zihniyet ne olursa olsun tutulmak bakımından muvaffak olmuş bu eserin tercümesi hakkında kâfi malûmat edinebilmek için muhakkak İbrahim Hoyi'nin titiz ve itina ile çevirdiği satırları okumak icabeder. Ve ben, burada, karilerine karşı vazifemi kitab içinde yazılardan bir parçayı aynen almakla yapıyorum:

"Ey şair akşam yaklaşıyor, saçların kırılıyor.
"O yapayalnız teffekkür ve tahayyül anında (bundan sonra) sınav haberlerini duyuyor musun?
"(Akşamdır) dedi şair, ve ben dinliyorum. Çünkü, geç te olsa, köyden birisi gelebilir.
"Yolunu şaşırmış genç kalbler birleşir mi, sessizliklerini gidersin, onlar için konuşsun diye iki çift ihtarla göz musiki dilediğinde bulunurlar mı acaba, diye bakıyorum."

"Hayatın eşiginde oturur da s-

"Hayatın eşiginde oturur da s-

POLİSTE

Atatürk köprüsünde
bir kaza oldu

Atatürk köprüsü inşaatında dün bir kaza olmuştur.

Burada çalışan amelelerden Zamen dün dubaların üzerinde uğraşırken birdenbire muvazenesini kaybederek denize düşmüş ve bu sukut esnasında, alını dubaya da çarptığından ağır bir surette yaralanmıştır.

Kibritle oynayan çocuğun
marifeti

Nuruosmaniye caddesinde Nuruosmaniye apartmanının alt kat odasında oturan sücü Alinin karısı İrfan yatakta 5 yaşındaki oğlu Şahini uykuğa iken bırakıp dışarı çıkmıştır.

Bu sıralarda çocuk uyanmış ve eline geçirdiği bir kibrit kutusu ile oynuyarak yatağı ve oradaki bezleri tutuşturmuştur. Ateş biraz sonra söndürülmüştür.

Ustura ile yüzünü kesti!

Sirkedede Hocapaşada 25 numaralı kahvede oturan İsmail isminde bir sabıkah dün iskambil oynarken aralarında çıkan bir kavga neticesinde Yusuf isminde bir söfürü ustura ile yüzünden yaralamış ve yakalanmıştır.

Elektrik direğine çarptı

Nişancada Horoslu mescit sokuğında 4 numarada oturan İbrahim oğlu 12 yaşlarında Hakkı dün sokakta oynarken elektrik direğine çarpmış ve yaralanmıştır.

Trende ödü!

Dün akşam Haydarpaşadan Pendige giden trenin 2 inci mevki yolcularından Abbas oğlu Ömer birdenbire fenalaşarak yere düşmüş ve biraz sonra da ölmüştür.

Yapılan muayenesinde kendisinin sekete kalıpten öldüğü anlaşılmıştır.

Kalp sektesinden ölüm

Osman oğlu Sait isminde bir adam tedavi edilmek üzere Anadoludan Etfal hastahanesine gelmiş ve uzun müddet yattıktan sonra iyileşmiştir.

Sait; dün sabah hastahanedeki çıkamak istemiş; kendisine bir kağıt daha yatıp istirahat etmesi söylenmiş de dinlememiş ve giyinip çıkmıştır. Fakat kendisi tam hastahanesinin dış kapısı önüne gelip te sokağa adımını attığı zaman birdenbire fenalaşarak yere düşmüş ve ölmüştür. Vak'a hemen adliye tabibine haber verilmiştir.

Adliye Tabibi Enver Karan cesedi muayene etmiş ve sekete kalıpten öldüğünü tesbit ederek defnine ruhsat vermiştir.

İki kaza çarpan otomobil!
Şükriye ve Melâhat isimlerinde ve biri 12 diğeri henüz 10 yaşlarında bulunan iki mektep talebesi dün akşam Şehzadebaşında evlerine doğru giderken karşı kaldırıma geçmek istemişlerse de bu sırada karşıdan ansızın gelen bir otomobil bunlara hafifçe çarpmıştır.

İki İbrahim arasında geçen bir vak'a!
Küçükpazarda bir evde oturan iki İbrahim arasındaki bir hâdise dün cürmü meşhut mahkemesinde dolmacı İbrahim'in mahkûmiyetiyle neticelenmiştir:

Dolmacı İbrahim gece vakti hamal İbrahim'in odasına girerek oğluna hakaret etmiş ve üstelik sarhoşlukla kapıyı da kırmıştır. Mahkeme dolmacı İbrahimi 6 ay hapse mahkûm etmiştir.

Bu karardan sonra dolmacı İbrahim'in karısı mahkeme koridorunda bağırıp çağırmağa kalkmışsa da susturulmuştur.

lümü ve ötesini düşünecek olursam, orada, onların ihtiras şarkılarını kim okuyacak?
"İlk akşam yıldızı kayboluyor.
"Bir cenaze ateşinin kızılığı sessiz nehirin yanında ağır ağır sövüyor.."

Baha Dürder

Tayyare
Suiistimali

(Eaştarafı Üçüncüde)

da kalmıştır. Sonradan öğrenilmiştir ki, bu genç ve güzel kadın, Ekrem Hamdi tarafından kandırılmış ve orada alıkonulmuş, kendisine beraber yaşamağa abşlamıştır. Bir aralık, Ekrem, bir silâh satışından kazandığı altmış bin lirayla kızlarına kıymetli ve bahalı kürkleri aldığı da bildirmiştir.

Ekrem Hamdinin bir de sahte senet işi vardır: Kız kardeşi Bayan Belkisin imzasını taklit ederek kendisine 6000 liralık bir senet hazırlamış, 932 yılında bunu dördüncü hukuk mahkemesine vererek paranın tahsiline teşebbüs etmiştir. Fakat, dava devam ederken kız kardeşi uyusup barışmış, davadan feragat etmiştir.

Ekrem Köniğin hemşiresi Bayan Belkis, eski riyaseti cümhur hususi kalem müdürü Bay Hayatinin karısıdır. Bay Hayati öldükten bir müddet sonra ezacı Bay Veysi ile evlenmiştir. Elyevm, Taksimde Larmartin caddesinde Belkis apartmanında oturmaktadır.

Bayan Belkis, Ekrem Hamdi hakkında şunları anlatmaktadır:

— Kardeşim, bildiğiniz gibi iki defa evlenmiş, biri kız, biri erkek iki çocuğu olmuştur. Çocukların üzerine titrer. Bugün de, çocukları Pariste tahsil etmektedir.

932 senesinde, mevzu bahis senet meselesi cereyan etmiş, 6000 liralık bir senedi dördüncü hukuk mahkemesine ibraz ederek benden tahsilini istemiştir. Fakat, sonradan anlaştığımız için davadan vaz geçmiştir.

936 senesinde, bir komisyon işi için Parise gideceğini söyleyerek buradan ayrıldı. Parise gitti. O zaman sonra da bir daha gelmedi. İstanbula tekrar gelip Romanyaya gittiği söyleniyorsa da, ben, bunu bilmiyorum.

İki ay kadar evvel Parise giden tanıdığımız bir kadının kardeşime iltihak ettiğini öğrendik. Anlaşıldığına göre, bu kadın, hâlâ beraberinde olacak.

Biz, aile arasında, Ekremi gayet dürüst ve ciddi olarak tanırız. Yalnız, biraz asabi ve haşince. Ekrem'in söylediği gibi böyle karışık işlere girebileceğini hiç tahmin etmiyorum. Bizim tanıdığımız, bildiğimiz Ekrem, bunları yapmamış, bu işe karışmamış olsa gerek.

II. Behcet

Yeni Fransız elçisi Ankarada

Ankara, 10 (A.A.) — Fransanın yeni Ankara büyük elçisi B. Masigli refikası ile birlikte bu sabahki ekspresle şehrimize gelmiş, istasyonda Haricve Vekûl namı a hususî kalem müdür muavini İrfan Akça ile Seyfullah Esin ve protokol umum müdür muavini Rıza Rifat, Fransız sefaretî erkânı ve kolonisi tarafından karşılanmıştır. Madan Masigliye buketler takdim edilmiştir.

Erzurum Halkevinde sergi

Erzurum, 10 (A.A.) — Erzurum Halkevi ar komitesinin tertip ettiği resim sergisi dün bir çok davetliler ve heveskârların huzuru ile açılmıştır.

Sergide 39 eser teşhir edilmektedir. Eserlerinde muvaffak olan dört sanatkâra muhtelif para mükâfâtı tevzi edilmiştir.

Diğer taraftan Halkevimizde açılmış olan lisan kursunda her gece arzu edenlere Fransızca dersleri verilmektedir.

İstikâl takvimi

Senelerdenberi Osman Bey matbaası tarafından nesredilen ve büyük bir ragbete mazhar olan (istikâl takvimi) nin 939 senesine ait olan nüshası muhtelif renklî bir kapak içinde ve vakitleri gösteren cedveli muhtevî olduğu halde nefis bir surette tabedilmiştir. Kitapçı ve kırtasiye mağazalarında 15 kuruşa satılmaktadır. Okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Göz Hekimi

Dr. Şükrü Ertan
Çağaloğlu Nuruosmaniye cad. No. 5 Dr. Osman'era e dâpartman

S P O R

Ankara Lig Maçları

G. Saray Güneşi 15-0, Harbiye de
Gençlerbirliğini 5-0 Yendi

Vehap Ankaragücüne Girdi

Ankara, (Husuf) — Ankara lig maçlarına bu pazar da Ankaragücü sahasında, oldukça kalabalık bir seyirci önünde devam edildi.

Hava, tam bir futbol havası, fakat saha çamurlu.

İlk oyun: Galatasaray, Güneş takımları arasında oynandı. Galatasaray geçen haftaya nazaran daha kuvvetli bir takım çıkarmıştı.

Buna mukabil Güneş takımını teşkil eden oyuncular ekserisi mektepli olduğu için zayıf bir takımla sahaya çıkmıştı.

Güneşliler kalelerine seremoni yapılmasını istediler, seremoni yapıldı. Bundan sonra her iki takım aralarında hususî bir karşılaşma yaptılar. Oyun baştan sona kadar Galatasarayın hâkimiyeti altında geçti. Neticede 15-0 gibi bir farkla oyunu kazandılar.

İkinci oyun:

İkinci oyun, Harbiye, Gençlerbirliği takımları arasında, hakem Ömer Örelim idaresi altında saat 14,17 de oynandı.

İlk on dakika umulmıyan bir vaziyette Gençlerbirliği hâkimiyeti altında oynandı.

Fakat dakikalar ilerledikçe Harbiyeliler yavaş yavaş Gençler yarı sahasına yerleşmeğe başladılar. 20 inci dakikada solucilerinin attığı ilk golle beraber iyice Gençler kalesini çember içine aldılar. 23 ve 35 inci dakikalarda attıkları daha iki golle ilk devreyi 3-0 galip bitirdiler.

İkinci devre:

İkinci devrede tamamen Harbiye hâkimiyeti altında oynandı. Bu arada Gençlerin de bir iki neticesiz akımı görüldü. Devrenin 12 ve 20 nci dakikalarında iki gol daha yapan Harbiyeliler, oyunu 5-0 kazandılar.

Gençlerde Ankaragücüne gireceğini yazdığımız eski Altaylı Vehap, evvelki gün Ankaraya gelmiş ve Ankaragücüne girmiştir.

İlhami Küçüta

Hamiyetli vatandaşları davat
Topkapı yoksulları koruma kurumundan:

13 Kânunusani hayatını müesseseye vakfeden kıymetli müessesimiz Sinob mebusu Dr. Galib Üstün'ü bizden ayıran gündür. Müessesemiz, bu yash günde rahmetli doktorun hatırasını taziz maksadıyla muhtindeki fakirelere yiyecek ve yakacak tevziini kararlaştırmıştır. Bu hayırlı yardıma merhumun ailesi ve bazı dostları da iştirak etmektedirler. Arzu eden diğer hayıseverlerin de iştirak edebilecekleri ilân olunur.

Dr. Hafız Cemal

Lokmanhekim
Dahiliye Mütchassısı
Divanyolu 104

Muayene saatleri pazar hariç her gün 2,5 - 6 saat, perşembe ve cumartesi sabahları 9 - 12 fukaraya T. 22398

GUMRUKLERDE İŞLERİ OLAN
MÜESSESELERE

Çâker Yazaroğlu
Gümrük komisyoncusu
Galata, İthalât Gümrüğü
karşısında Müradiye Han.
Telefon: 35, 95

Deniz Hastahanesi cilt ve zührevi hastalıklar mütchassısı
DOKTOR

Feyzi Ahmet Onaran
Pazardan maada her gün 3 den sonra hastalarını kabul eder.

Adres: Babıâli Çağaloğlu yokuşu köşebaşı 43 Numara.

Futbolcu Vehap

Kayak müsabakası

Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi ajanlığından:

1 — Bölgemiz kayak birincisini tayin etmek üzere, Kurban bayramı tatilinde Uludağda müsabakalar yapılacaktır.

2 — Bu müsabakalara girmek için Türk tabiiyetinde olmak şarttır.

3 — Müsabakalar, Bölge birinciliği müsabakası olacağı için her kayakeri ferden ve mensup bulunduğu kulüp veyahut mektep namını iştirak edebilir.

4 — Müsabaka mesafeleri mahallinde tesbit edilmek üzere, (iniş, slalim ve takımlar arasında bayrak) yarışları olacaktır.

5 — Kadımlar arasında da yalnız iniş müsabakası yapılacağından iştirakleri şayanı arzudur.

6 — Kar mntakasında vaki olacak müracaatlar nazarı dikkate alınmayacaktır. Bu itibarla müsabakalara iştirak etmek isteyenlerin aksamları saat 18 den sonra Taksimde Dağcılık kulübünde Bölge Dağcılık Ajanına müracaat etmeleri.

YENİ NEŞRİYAT

Tabii ve sun'i

karbüranlar

Değerli kimyagerlerimizden Avni Yakahoğlunun tabii ve sun'i karbüranlar isminde kıymetli bir eseri intişar etmiştir. Bu eserde petrolün harp ve sulhet oynadığı mühim rol gözönünde tutularak memleketimizde sun'i benzin yapılması hakkında çok kıymetli malûmat bulunmaktadır. Eser ayrıyeten muhtelif memleketlerde karbüran meselesini teğrib ettikten sonra memleketimizde de yapılabilecek işler hakkında malûmat vermektedir.

TİYATROLAR

TURAN TİYATROSUNDA
BU AKŞAM

Caz kralı Gireger, Fransız yıldızı Ebyyamay, Zencî şantözü Braz Tomas, Sevenik şantözü Matvin 15 sevemikmen

Sanatkâr Naşit ve Cemal Sahir birlikte

HURİYENİN DOLABI
3 Perde

Tepebaşı Dram kısmı
11/1/939 Çarşamba günü akşamı saat 20,30 da
ASMODE 5 perde

İstiklâl caddesi Dram kısmı

11/1/939 Çarşamba
gündüz saat 14 te

ÇOCUK TİYATROSU
günü akşamı saat 20,30 da
MUM SÖNDÜ
5 Perde

TÜRK TİCARET BANKASI A.Ş.

MERKEZİ: ANKARA

Her nevi Banka muamelâtı

Her ay faizleri ödenen:

KUPONLU VADELİ MEVDUAT

ŞUBELER:

ANKARA:

Telefon: 2316

Adapazarı
Bandırma
Bartın
Bolu

Bursa

Eskişehir

Gemlik

İzmit

Safranbolu

Tekirdağ

İSTANBUL:

Telefon: 24477-8

Türkiyenin her tarafında muhâbirleri vardır.

TELEGRAF ADRESİ

Umum Müdürlük: TÜRK BANK - Şubeler: TİCARET

İNHİSARLAR UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

- 1 Adet Zampara taşı tezgâhi motörle beraber komple
- 1 „ Makkap tezgâhi teferrüatle komple
- 1 „ Torna-tezgâhi teferrüatle komple
- 1 „ Demir destere tezgâhi motör ve tulumbasile komple
- 1 „ Makas ve zimba tezgâhi bütün teferrüatle komple

1 — İdaremizin Diyarbakır fabrikası için yukarıda cins ve evsafı yazılı 5 parça atölye âlatı şartnamesi mucibince açık eksiltme usulüyle satın alınacaktır.

II — Heyeti umumiyesinin muhammen bedeli 2245 lira ve muvakkat teminatı 168.38 liradır.

III — Eksiltme 23-1-939 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 14.30 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fenni tekliflerini İnhisarlar Umum Müdürlüğü Müskirat fabrikalar şubesine vermeleri ve ihale gününden bir gün evveline kadar tekliflerinin kabulünü mutazammın ve eksiltmeye iştirak vesikası almaları lazımdır.

VI — İsteklilerin kanunî vesâik ile müskirat fabrikalar şubesinden alınacak eksiltmeye iştirak vesikası ve yüzde 7,5 güvenme paralarıyla birlikte münakasa için tayin edilen gün ve saatte yukarıda adı geçen komisyonla gelmeleri ilân olunur. (144)

Cinsi:	Miktarı:	Tartma kabiliyeti	Muham. bedeli	% 7,5 teminatı	saati
Baskül "kollu"	1 adet	300 Kg. lık	100		
" "	1 "	500 " "	110		15
" "Otomatik"	1 "	300 " "	700		
" "İnsan tartan"	1 "	—	50		
			960	72	

Şalter "2000 amperlik 3 kutuplu"	1 "		500	37.50	16
Ampermetre "2000 amperlik"	2 "				

1 — İdaremizin İzmir fabrikası için 1 adet 300 kiloluk kolu, 1 adet 500 kiloluk kolu, 1 adet 300 kiloluk otomatik ve 1 adet insan tartan bas. kül ile Cibali Fabrikası için 2000 amperlik 3 kutuplu şalter ve 2000 amperlik 3 adet ampermetre şartnameleri mucibince ayrı ayrı açık eksiltme usulüyle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 23/1-939 tarihine rastlayan pazartesi günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fiyatsız fenni teklif ve kataloglarıyla ihale gününden bir hafta evveline kadar İnhisarlar Tütün fabrikalar şubesine vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almaları lazımdır.

VI — İstekliler eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyonla gelmeleri ilân olunur. "30"

Miktarı:	Ölçüsü:
440 adet	15.840 M ³ 400 X 30 X 30
135 "	3.921 " 400 X 28 X 0,026
135 "	3.510 " 400 X 25 X 0,026
710	23.271 "

1 — Yukarıda eb'at ve miktarı yazılı 23.271 metre mikâbi tahta açık eksiltme usulüyle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli heher metre mikâbi 99 lira hesabıyla 907.60 lira ve muvakkat teminatı 68.07 liradır.

III — Eksiltme 13/1-939 tarihine rastlayan cuma günü saat 15.45 te Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacağından isteklilerin tayin edilen gün ve saatte adı geçen komisyonla gelmeleri ilân olunur. (167)

1 — Şartnamesi mucibince 1150 kilo Bergamut esansı pazarlık usulüyle satın alınacaktır.

II — Eksiltme 19/1-939 tarihine rastlayan perşembe günü saat 14 te Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte yüzde 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyonla gelmeleri ilân olunur. "46."

Cinsi:	Miktarı	Yük taşıma kabiliyeti	Muhammen B. beheri	% 7,5 teminat	Eksiltme saati
			Lira K.	Lira K.	Lira Kr.
Kamyonet	1 adet	1 ton	3000.—	225.—	14—
Kamyon	2 "	3 "	2400.—	4800.—	360.—
Kamyon	1 "	5, 5-6 "	4000.—	300.—	14.30
Safış kamyonu	1 "	2 "	3100.—	232.50	14.45

1 — İdaremizin Yavşan Tuzlası için 1 adet, İzmir ve Ankara başmüdürlükleri için 2 adet, İzmir Şarap fabrikası için 1 adet ve İzmir başmüdürlüğü için 1 adet kamyon şartnameleri mucibince ayrı ayrı açık eksiltme usulüyle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 24-1-939 tarihine rastlayan salı günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabileceği gibi kapalı satış kamyonunun plânı da görülebilir.

V — Yavşan Tuzlası için alınacak kamyon eksiltmesine iştirak etmek isteyenlerin kataloglarıyla karoseri şekli ve dahili taksimatını gösterir bir plân ile benzin sarfiyatını gösterir fenni tekliflerini ihale gününden beş gün evveline kadar İnhisarlar Tuz Fen şubesine vermeleri lazımdır.

VI — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde yüzde 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyonla gelmeleri ilân olunur. (143)

I — Kısa müddetle teslim şartıyla 23X35 eb'adında bir tarafı temizlenmiş idare monogramını havi iyi cins 150000 adet mantar pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Eksiltme 12 - 1 - 939 tarihine rastlayan perşembe günü saat 14 te Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte teklif edecekleri iyi cins mantar nünuneleri ve yüzde 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyonla gelmeleri ilân olunur. "114"

İstanbul Belediyesi İlanları

	Yıllık muhammen	
	kirası:	İlk teminat
Karaağaç pay M. de 1 No. h ot deposu	150	15
" " 2 " " "	200	19,99
" " 3 " " "	200	19,99
" " 4 " " "	200	19,99

Yukarıda semti yıllık muhammen kiralari yazılı olan Ot depoları 940 senesi Mayıs sonuna kadar kiraya verilmek üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler hizalarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubiyle beraber 19/1-939 perşembe günü saat 14 buçukta daimi encümünde bulunmalıdır. (37)

İstanbul: Ahmet Cemalettin SARAÇOĞLU
Neşriyat: Macit ÇETİN Basıldığı yer Matbaai Ebüzziya

Kulağınızda küpe olsun

GRİPİN

kuullanmakla kabildir

Bir hamlede nezle ve Gripi geçirir. Harareti süratle düşürür. Baş, diş, sinir, mafsal, adale ağrıları ancak GRİPİN almak suretille çabuk defedilebilir. İcabında günde 3 kaşe alınabilir. İsmine dikkat. Teklifterinden sakınız.

Nafia Vekâletinden:

Sivas - Erzurum hattının 388 inci kilometresinde yapılacak olan ve 17/2-939 tarihinde münakasa konulan 120 metre açıklığındaki demir köprüünün mukavele projesinin 15, 16, 17, 18 ve 19 uncu sahifeleri sehven eksiltme şartnamesine ve eksiltme şartnamesinin 15 inci sahifesi de sehven mukavele projesine raptedilmiş olduğundan işbu sehiv alâkadârlara tebliğ ve mezkûr münakasa evrakını satın alanların bu sahifeleri yerlerine koymak suretiyle vaki sehvi tashih etmeleri ilân olunur. (179) (61)

NEOKÜRİN

Gripi, nezleyi, baş, diş ve romatizma ağrılarını derhal geçiren en iyi ilaçtır. 1. Kaşe 6, 6 lık Kutu 30 kuruştur.

Nafia Vekâleti

İstanbul elektrik işleri umum müdürlüğünden

1 — Muhammen bedeli (5100) beş bin yüz lira tutan 40 ton Transformator yağı kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konmuştur.

2 — Eksiltme 25-1-939 çarşamba günü saat 15 te idarenin Tünel başında Metro hân binasının 6 ncı katında toplanacak artırma ve eksiltme komisyonunda yapılacaktır.

3 — Bu işe ait şartname ve mukavele projesi idarenin levazım servisinde parasız olarak tevzi edilmektedir.

4 — Muvakkat teminat (382,5) üç yüz seksen iki buçuk liradır.

5 — Teklif mektuplarının 2490 numaralı kanun ahkâmına uygun olarak ve eksiltmeden en az bir saat evvel komisyon reisliğine verilmesi bulunması lazımdır. (163)

İstanbul Asliye 3 üncü Hukuk Mahkemesinden:

Beyoğlu Bursa sokak Bursa apartman 3 No. da mukim Herma hacı Piyer tarafından aynı yerde mukim Hacı Piyer aleyhine 37/153 No. ile açılan gâiplik davasından dolayı gıyaben icra kılınan muhakemesi neticesinde: Mumaileyh hacı Piyerin 1911 tarihinde Avrupaya gidererek bir daha avdet etmediği ve hayat ve memafı bakımında malûmatı olanların mahkeme mey haberdar etmeleri lüzumuna dair kanunî medeninin 32 nci maddesi mucibince yapılan ilânın dahi semeresiz kaldığı anlaşılmasına mebnî kanunun 34 üncü maddesi mucibince mumaileyh hacı Piyerin gâibliğine dair 21/10/938 tarihinde verilen hükmü havi 938/1147 sayılı ilâm müddeialeyh hacı Piyerin eski ikametgâhını terk ve yenisinin de meçhul bulunmasına mebnî Hukuk usulü muhakemeleri kanununun 141 inci maddesine tevfiқан ilânen tebliği tenşip kılınmış ve bir sureti de mah-

ZENITH

En eski ve halihazırda en mütakmil ve dünyanı her tarafında en fazla aranan radyodur. Yalnız Beyoğlunda BAKER mağazalarında satılmaktadır.

ZAYI — Türkiye İş Bankası Anonim şirketi İstanbul şubesine yatırdığım Bin Türk lirasına muvakkil tarafıma verilen 799 numaralı 28. 12. 938 vadeli Bin elli Türk liralık mevduat ilmühaberini kaybettğimden hükmü olmadığım ilân ederim.

Demiryol inşaat mühendisi
Muammer Berkman

keme divanhanesine teklif edilmiş olduğundan tarihi ilândan itibaren 15 gün zarfında müddeialeyh hacı Piyerin temvizi ile ilgili dileceği tebliğ makamına kain olmak üzere ilân olunur. (13805)